УзССР Давлат китоб палатаси
Инв.
Гос. книжная палата УзССР
3 - НОЯ 1983

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 248 (5239)
31 ОКТЯБРЬ 1983 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Фан-техника тараққиётини жадаллаштиринг! Фан, техника ва илғор тажриба ютуқларини сабот билан практикага жорий этингиз! Экономика интенсив ривожланаверсин!

(КПСС Марказий Комитети Чақириқларидан).

«Жаҳон врачлари ядро урушининг олдини олиш учун курашда» III Халқаро конгрессининг мурожаатига

Ю. В. АНДРОПОВнинг жавоби

Илгари хабар қилинганидек, 21 октябрь куни СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов «Жаҳон врачлари ядро урушининг олдини олиш учун курашда» Халқаро ҳаракатининг ҳамраислари профессор Б. Лаунни (АҚШ) ва академик Е. И. Чазовни (СССР), шунингдек ҳаракатнинг вице-президентлари доктор Д. Сорбоени (Норвегия) ва профессор О. Васц-Хеккертни (Финляндия) Кремлда қабул қилган эди.

Ҳаракат раҳбарлари «Жаҳон врачлари ядро урушининг олдини олиш учун курашда» III Халқаро конгресси мурожаатининг текстини СССР ва АҚШ давлат бошлиқларига топширдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андропов 26 октябрда «Жаҳон врачлари ядро урушининг олдини олиш учун курашда» ҳаракатининг ҳамраисларига қуйидаги мазмунда жавоб йўллади:

«Сизларнинг мўътабар анжуманингиз Совет Иттифоқи ва АҚШ раҳбарларига йўллаган ва яқинда менга топширилган мурожаат билан зўр эътибор бериб ва қизиқиб танишдим. Афсуски, шамоллаб бетоб бўлиб қолганлигим сабабли Москвада сизлар билан шахсан учраша олмадим, аммо сизларнинг мурожаатингиз муносабати билан ўзимнинг баъзи фикрларимни айтиб ўтмоқчиман.

Биз бу мурожаатни ядро ҳалокатининг олдини олишга қилинган юксак инсонпарварлик руҳидаги даъват деб биламиз. Бу совет раҳбарларининг, бутун халқимизнинг фикр ва туйғуларига ғоятда ҳамоҳангдир.

Ядро уруши бошланиб қолгудек бўлса, унинг ҳақиқатан ҳам ҳалокатли оқибатлари муқаррарлиги тўғрисидаги хулосангизга батамом қўшиламан. Сизлар ўнглаб бўлмайдиган ишга йўл қўймаслик учун одамлар билиб олиши лозим бўлган аччиқ ҳақиқатни кўрсатиб бердингиз.

Конгрессингизнинг ишида ҳам, унда қабул қилинган ҳужжатларда ҳам медицина ҳамжамияти ядро хавф-хатарига актив қаршилик кўрсатиши зарурлигини тобора кўпроқ англаётганлиги намоён бўлиб бораётганлиги жуда муҳимдир. Сизлар таърифлаган биринчи навбатдаги тадбирлар программаси (бу тадбирларни ядро қуролига эга бўлган давлатлар амалга ошириши керак) аслида бизнинг мамлакатимиз изчиллик билан курашиб келаётган, ўзимизнинг амалий куч-ғайратларимизни сарфлаётган тадбирлардан фарқ қилмайди.

Ядро урушини бошлаш ғояси қандай баҳоналар билан ниқобланмасин, Совет Иттифоқи уни телбаларча ғоя деб, шундай урушга даъватларни эса жиноий даъватлар деб рад этади. Бизнинг ишончимиз комилки, бугунги кунда барча давлатлар, аввало ядро қуролига эга бўлган давлатлар раҳбарларининг сиёсатини ядро урушига йўл қўйиш мумкинлиги тўғрисидаги фикрга кўниктиришдан иборат масъулиятсиз уринишлар, ядровий устунликка эришишга интилиш эмас, балки сиёсий иродани ҳалокатнинг олдини олишга, кишиларнинг яшаш ҳуқуқини таъминлашга қаратиш белгилаб бериши керак.

Ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида бир томонлама қабул қилинган мажбурият, барча ядро қуролларини кўпайтирмаслик тўғрисида яқинда ўртага қўйилган конкрет таклиф, ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш тўғрисида самарали битимга эришиш, бундай қуроллар, шу жумладан, Европада ҳам кўпайтирилишининг янги босқичига йўл қўймаслик борасидаги собитқадам куч-ғайратлар — буларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқининг сизларнинг ҳаракатингизни ҳам юзага келтирган вазифани ҳал этишга қўшган ҳиссасини кўрсатувчи яққол далиллардир.

Биз туб қарорлар қабул қилишга тайёрмиз. Гап бошқа томонда қолган. Холис ниятли барча кишилар каби сизлар ҳам шунга амин бўлишингиз мумкинки, СССР халқаро кескинликни юмшатиш учун, хоҳ ерда ёки космосда бўлсин қуролланиш пойгасини жиловлаш, ядро ёнғинига йўл қўймаслик учун бундан буён ҳам ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилаверади.

«Жаҳон врачлари ядро урушининг олдини олиш учун курашда» ҳаракатининг барча қатнашчиларига уларнинг олижаноб ва ғоят керакли миссиясида муваффақиятларга эришувларини тилайман.

Ҳурмат билан
Ю. АНДРОПОВ.

БИЗ ҲАММАМИЗ — ПАХТАКОРМИЗ

ПАХТАЗОРДАН ДАРАКЛАР

«ОҚ ОЛТИН» — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 29 октябрга бўлган маълумот.
(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Хоразм	1,47	97,86	1,03	53,11
ҚҚАССР	1,40	90,53	1,19	61,41
Тошкент	1,09	89,70	0,78	75,49
Бухоро	0,77	80,75	0,01	8,00
Қашқадарё	1,53	75,60	1,32	44,72
Навоий	1,20	73,73	0,75	22,69
Самарқанд	1,28	70,09	1,25	28,63
Фарғона	1,00	69,77	0,10	7,93
Наманган	0,85	68,90	0,73	39,71
Сурхондарё	1,00	68,56	0,38	36,34
Сирдарё	0,91	68,06	0,47	57,65
Андижон	1,03	67,59	0,41	19,27
Жиззах	1,18	65,24	0,40	58,79
Республика бўйича:	1,12	75,17	0,67	39,76

Биронта хўжалик ҳам беш йилликнинг тўртинчи йилига — республика билан Ўзбекистон Компартиясининг шонли юбилейи йилига қарздор бўлиб кирмаслиги керак!

Бунинг фақат битта йўли бор, республикада яшовчи ҳар бир киши ҳосилнинг тақдири учун шахсан масъул эканини англаб олиши ва буни чуқур ҳис этиши лозим.

(Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг республика барча меҳнаткашларига Мурожаатидан).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ, ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ газеталари, Ўзбекистон радиоси ва «Главташпассавтотранс» бошқармасининг оталиқдаги областлар пахта далаларидаги матбуот маркази

Махсус мухбирларимиз Ҳ. Икромов, А. Эгамназаров, А. Хатамов, А. Абдураззоқовларнинг репортажини газетанинг 2-саҳифасида ўқийсиз.

Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг республика коммунистларига ва комсомолларига, эркак ва аёл колхозчиларига, эркак ва аёл ишчиларига, механизаторларига, агросаноат комплексининг раҳбарлари ва мутахассисларига, студентлари ва ўқувчиларига, барча меҳнаткашларига Мурожаатига «лаббай» деб жавоб берган шаҳримиз олий ўқув юртларининг коллективлари шу кунларда пахтазорларда жавлон уриб, 6 миллион тонналик республика хирмонининг уюлишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: юқорида — Арнасой районидаги Тимошенко совхозида меҳнат қилаётган Тошкент чет тиллар педагогика институти немис тили факультетининг 1 курс студенти Инобат Чориева. Унинг шу кунгача терган пахтаси 1,5 тоннадан ошди; пастда — Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти инженер-иқтисодчил и к факультети 5-курс студенти Гулнора Маҳкамовани кўриб турибсиз. У ҳар куни хирмонга 100—120 килограммга етказиб «оқ олтин» тўкяпти.

Т. Каримов фотолари.

ТИНЧЛИК — БИЗНИНГ МАҚСАДИМИЗ

ИНСОНИЯТНИ УРУШ ХАВФИДАН ҲИМОЯ ҚИЛАЙЛИК

Совет кишилари тинчликнинг эртанги тақдири қандай бўлишига асло бефарқ қарай олмайдилар. Ҳар биримиз сидқидилдан тинчлик бўлишини, эзгуликни, ўз фарзандларимиз ва набираларимизнинг бахт-саодатини хоҳлаймиз. Ядро уруши хавфини даф қилган тақдирдагина мана шуларга эришиш мумкин. Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» газетаси саволларига қайтарган жавоблари бизнинг ишчилар коллективимизда якдилона маъқуллаб кутиб олинганининг сабаби ҳам шу. Бу жавоблар Европадаги ядро қуролларини чеклаш тўғрисидаги Совет — Америка музокараларини боши берк кўчадан чиқариб олишга қаратилган астойдил муддаони кўзлайди. Ҳолбуки, АҚШнинг бемаънилик позицияси оқибатида бу музокараларда мушкул аҳвол вужудга келди.

Совет Иттифоқи одилона бир битимга келиш, Европада ва бутун дунёда хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида қатъий қадамлар қўйиб келганлиги ва ҳозир ҳам шундай қилаётганлиги жавобларда ишонарли тарзда кўрсатиб берилди. Келтирилан фактларга қараганда, Америка томони фақат оғзида эпчиллик ҳақида наъра тортади-ю, аслида эса ўзи ва ўз иттифоқчилари учун афзаллик олишга қайсарлик билан ҳаракат қилмоқда. Юрий Владимирович вужудга келган аҳволдан қутулишнинг тўғри йўлини кўрсатди. АҚШнинг ўз ракеталарини Европа қитъасида жойлаштиришдан воз кечишигина ўзаро мақбул битимга олиб бориши мумкин.

Биз ишчилар ўртоқ Ю. В. Андроповнинг башарти Американинг янги ракеталари Европага келтириладиган бўлса, музокаралар барбод бўлади, деган хулосасига тўла-тўкис қўшиламиз. Бунинг учун масъулият Вашингтон зиммасига тушади. Партиямиз билан ҳукуматимизнинг тинчликни сақлаб қолишга қаратилган куч-ғайратларини маъқуллаб, ишчилар синфи тинчликнинг ишончли таянчи — Ватанимиз қудратини бундан буён ҳам зарбдор меҳнат билан мустаҳкамлайверади.

Р. ЙЎЛДОШЕВ,
Тошкент экскаватор заводининг токари, Ленин ордени нишондори.

ЗАРБДОР МЕҲНАТ БИЛАН ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Юрий Владимирович Андропов «Правда» газетаси саволларига қайтарган жавобларида Совет Иттифоқи неча марталаб холис ният кўрсатганини, АҚШ билан музокараларда энг қулай вазият вужудга келтириш учун қанчадан-қанча амалий қадамлар қўйганини бутун дунёга эслатиб ўтди. Музокаралар боши берк кўчага кириб қолган экан, бунинг учун фақат Рейган маъмурияти айбдордир. Мана энди мамлакатимиз яна амалий таклифлар билан майдонга чиқмоқда. Ўзининг Европа территориясидаги ракеталаридан анчагина қисмини қисқартиришгагина эмас, шу билан бирга йўқ қилиб ташлашга ҳам тайёр эканини тасдиқламоқда.

Бирлашмамизнинг ҳамма коллективларида ҳозир янги Совет ташаббуси муҳокама қилинмоқда, чунки ҳозир қуролсизланишдан, ер юзида тинчликни сақлаб қолишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Биз ҳарбий жазава кучайтирилишига қаршимиз. Биз турли ижтимоий системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши тарафдоримиз. Бунёдкорлик ишларининг улуғвор режаларини амалга ошириш учун, социалистик экономикамиз ва маданиятимизни янада равнақ топтиришни таъминлаш учун бизга тинчлик керак. Бундан буён ҳам ер юзидаги тинчликнинг мустаҳкам таянчи — Советлар мамлакатининг қудратини меҳнатимиз билан оширaверамиз.

Маъсудахон АЛИМОВА,
Тошкентдаги «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» тикувчилик бирлашмасининг бригадири.

ИНСОН АҚЛ-ЗАКОВАТИ ҒАЛАБА ҚОЗОНАДИ

Юрий Владимировичнинг Андроповнинг «Правда» газетаси саволларига жавоблари — халқаро майдонда СССР ўтказаётган тинчликсеварлик йўлининг, СССР термоядро фалокати хавфини йўқотишдан астойдил манфаатдорлигининг янги яққол далилидир. Совет Иттифоқи Женевада олиб борилаётган музокараларнинг икки йили мобайнида планетада хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида дадил ечимларга бориш учун тайёрлигини неча бор исбот қилди. Музокараларнинг ҳамон боши берк кўчада турганлиги Америка томони тутаётган калтабин, авантюристик сиёсатнинг натижасидир.

Милитаристик йўлнинг ҳалокатли эканлигини ёрқин бадиий образлар, конкрет мисоллар ёрдамида фош этиш, империализмнинг инсониятга қарши моҳиятини миллион-миллион кишиларга кўрсатиб бериш кинематографчи л а р олдида турган энг муҳим вазифалардан биридир. Мен «Кобулда жазирама ёз» фильмида шу вазифани маълум даражада ҳал этишга уриниб кўрдим. Улуғ Ватан урушида совет халқи ғалабасининг 40 йиллигига бағишланган навбатдаги «Сени унутганим йўқ» фильми ҳам урушга қарши мавзудадир.

Ўз асарлари билан инсониятнинг бахтиёр келажаги учун олижаноб курашда актив қатнашиш, ҳар бир кинокартина империализм ва реакция кучларига қарата узилган ўзига хос ўқ бўлишига, томошабинлар онгида тинчлик, дўстлик, инсонпарварлик юксак идеалларини қарор топтиришига эришмоқ энг оммавий санъат арбобларининг бурчидир.

Кескинликни юмшатувчи кучлар, инсон ақл-заковати ғалаба қозонишига қатъий аминмиз.

А. ҲАМРОЕВ,
Кинорежиссёр, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби.

ЙЎЛЛАР РАВОН БЎЛСИН ДЕБ

Қурилаётган автомобиль йўллари учун материаллар маҳаллий хом ашёдан олиб ишлатилса, иш унуми ортиши, беҳуда вақт сарф этиш эса камайиши ўз-ўзидан маълум. «Союздор» илмий-текшириш институти Ўрта Осиё филиали олимлари кўп йиллардан буён шу муаммо устида жиддий изланишлар олиб бормоқда.

Таниқли мутахассис-олимлар Ю. Бутлицкий, О. Исмоилхўжаев, З. Негуляеваларнинг «Йўл усти қопламаларига жипслаштирилган бархан қумларини ишлатиш» мавзуидаги ихтиролари, йўл қурилиши инженерлари У. Ражабов, Т. Умаров ва бошқа мутахассисларнинг тавсияларини ишлаб чиқаришга жорий этилиши бир неча минглаб иқтисодий самара бермоқда.

Шу кунларда институт олимлари автомобиль йўлларини қуриш ва эксплуатация қилишни янада такомиллаштириш, уни арзонлаштириш муаммолари устида изланишни давом эттирмоқда.

З. РУСТАМОВ,
инженер.

● Ҳеч ким, ҳеч нарса унутилмайди

700828 РАҚАМЛИ ҲИСОБГА

Мамлакатимиз пойтахтидаги Таъзим тепалигида совет халқининг Улуғ Ватан урушида кўрсатган қаҳрамонлиги шарафига бунёд этилаётган Ғалаба мемориали қурилиш фондига жуда кўп маблағлар ўтказилмоқда. Уни бунёд этишда ҳақиқий маънода барча совет кишилари иштирок этяпти десак, хато қилмаган бўламиз.

Куйбишев районидаги Улуғ Ватан урушининг ветеранлари Ғалаба мемориали қурилиши фондига кўнгилли равишда маблағ йиғишди. Улар ҳозирга қадар минг сўмдан зиёд пул тўпладилар. Бу хайрли ишни амалга оширишда Совет Иттифоқи Қаҳрамони, истеъфодаги майор Олим Ҳакимов, истеъфодаги майор Ашот Контуашвили, медицина хизмати майори Александр Ерценкин, уруш қатнашчилари Ғани Яҳёев, Михаил Александров, Рустам Қўшоқов, Георгий Турков, Клавдия Моисеева, Исаак Димант, Вера Божко ва бошқалар алоҳида активлик кўрсатишди.

Куйбишев районида истиқомат қилаётган Улуғ Ватан уруши ветеранлари Ватанимиз пойтахтида бунёд этилаётган Ғалаба мемориали қурилиши фондига ихтиёрий равишда маблағ йиғишни давом эттиришмоқда. Республикамиздаги меҳнаткашлар, фронтчилар, комсомол ёшлардан тўпланган барча маблағ Таъзим тепалигида бунёд этилаётган совет халқининг Улуғ Ватан урушида кўрсатган беқиёс қаҳрамонликлари ифодаси бўлган ноёб иншоот қурилишига жўнатилади. Бу иншоот мангу жасорат ифодаси бўлиб туради.

Ю. КОМАРЬ.

Сабзавот ҳамшаҳарларимиз дастурхонига

Тошкент районлари бўйича сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш ва жамғариш плани бажарилишининг бориши тўғрисида шу йил 28 октябргача бўлган

МАЪЛУМОТ

(Йиллик топшириққа нисбатан процент ҳисобида)
(Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган, учинчи устун — сақлаш учун жамғарилган).

Акмал Икромов райони	103,0	87,3
Октябрь райони	100,2	100,1
Фрунзе райони	99,0	87,0
Куйбишев райони	97,2	98,2
Собир Раҳимов райони	92,5	87,9
Чилонзор райони	92,2	100,6
Ленин райони	85,5	90,0
Сергели райони	81,7	73,9
Ҳамза райони	81,4	85,3
Киров райони	78,8	80,5
Шаҳар бўйича жами	91,2	88,2

ШАРҲ. Акмал Икромов, Октябрь ва Фрунзе районларида сабзавот конвейери узлуксиз, аниқ ишлаяпти. Шунинг учун ҳам қисқа муддатларда ана шу районларда яхши натижаларга эришилди. Айрим районларда аксинча бир кунда бир процентдан ҳам камроқ сабзавот тайёрланяпти. Сабзавот тайёрлашни яхши йўлга қўйиш учун ана шу районларда транспорт, саралаш пунктларининг ишини, база ва омборларнинг сабзавот маҳсулотларини қабул қилишга нақадар тайёр эканлигини қайта ва қайта назоратдан ўтказиш лозим.

ПРАВДА САҲИФАЛАРИДА

● «Советлар ва хизмат кўрсатиш соҳаси» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

● 1983 йил 29 октябрда Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1507» учирилди. Йўлдош бортида космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

Намибия: озодликнинг қийин йўлидан

БМТ қарорига мувофиқ 27 октябрда жаҳон жамоатчилигининг Намибиянинг озодликка эришиши учун курашини кучайтириш шиори остида Жанубий Африка Республикаси ирқчилари ғайри қонуний равишда босиб олган ана шу территория халқи билан халқаро бирдамлик ҳафталиги бошланади.

Намибия халқини қўллаб-қувватлаш юзасидан жаҳон кампаниясининг ўтказилиши ҳозир айниқса муҳим аҳамият касб этмоқда. Миллатлар ҳамжамияти мана қарийб қирқ йилдан буён Намибия проблемасини ҳал этишга интилмоқда. Бироқ ҳамжамият претория ва унга мадад бераётган ғарб давлатларининг, аввало, АҚШнинг янгидан-янги жиддий қаршилигига дуч келмоқда. Рейган маъмурияти «Африка жанубида тинчликка ва Намибия масаласини ҳал этишга интилаётганлиги» тўғрисида иккиюзламачилик билан гап сотиб, амалда эса босиб олинган ана шу мамлакатда ўт очишни тўхтатишни, бу ердан Жанубий Африка Республикаси қўшинларини олиб чиқиб кетишни ва БМТ назорати остида сайлов ўтказишни атайин пайсалга солмоқда. Вашингтон Намибия мустақиллигини Анголада Куба қўшинлари турганлиги билан «боғлаб» ҳал этиш машъум «ғояси»ни илгари сурмоқда. Бу йўл Намибия масаласи юзасидан музокараларни боши берк кўчага олиб кириб қўйишга ва айни вақтда Ангола Халқ Республикасини Жанубий Африка Республикаси агрессияси олдида Куба ёрдамидан маҳрум этишга қаратилган.

Айни вақтда жанубий Африка Республикаси ўзининг океан ортидаги ҳомийларининг дипломатик найрангларидан фойдаланиб, Намибияни тўғридан-тўғри оккупация қилиб туришдан «Ниқобланган» оккупация қилиб туришга ўтишга жон-жаҳди билан тайёрланмоқда. Ирқчилар Хавфсизлик Кенгашининг 435-сонли резолюциясини бажаришни масалани «ичдан ҳал этиш» деб аталмиш усул билан алмаштиришни мўлжалламоқда. Бу йўлнинг моҳияти Виндхукда ғарбпараст қўғирчоқ режимини мустаҳкамлашдан иборатдир. Претория Вашингтоннинг ёрдами билан Намибияда «сайлов» ўтказиш андазасини ишлаб чиқди. Бунда Жануби-Ғарбий Африка халқ ташкилоти (СВАПО)ни мамлакатни бошқаришга йўл қўймаслик кўзда тутилмоқда. Хоинлар орасидан бўлажак «ҳокимият» органлари министрлик лавозимлари ва депутатлигига номзодлар танлаб олинмоқда.

Жанубий Африка Республикаси ва унинг АҚШ бошлиқ иттифоқчиларининг мақсади Намибиянинг табиий бойликларини талаш «ҳуқуқини» сақлаб қолишдан иборатдир. Намибия ер ости уран, олтин, олмос ва бошқа фойдали қазилма запасларига жуда бойдир. БМТ маълумотларига қараганда, ғарбнинг кон-руда компаниялари кейинги олти йил мобайнидагина ана шу қазилмаларни ишлашдан бир миллиард доллардан кўпроқ фойда ундириб олганлар. Намибия экономикасининг етакчи тармоқлари бутунлай капиталистик мамлакатлараро корпорациялар назорати остидадир.

Бироқ империалистик доираларнинг ҳарбий, иқтисодий ва сиёсий ёрдами ортиб бораётганлигига қарамай, претория ҳатто юз мингдан кўпроқ армия солдатлари милтиқлари ёрдамида ҳам Намибиядаги ўз мавқеини сақлаб қолишдан тобора ожизлик қилмоқда. Ожизлик учун қуролли кураш олиб бораётган СВАПО ватанпарварлари босқинчиларга зарба беришни кучайтирмоқдалар. Улар 1982 йилнинг ўзидагина 800 дан кўпроқ муваффақиятли операция ўтказиб, қарийб 3 минг жанубий африкалик солдат ва офицерни йўқ қилдилар, кўп миқдорда қурол-яроғ ва техникани сафдан чиқардилар.

Кейинги ўн йиллик мобайнида Африкадаги ирқчиларнинг ривожланиши мустамлакачилик ва ирқчилик ҳалокатга маҳкум эканлигидан далолат бермоқда. Намибия халқи албатта озод бўлади. Бутун тараққийпарвар инсоният шу халқ томонидадир. Ирқчилар ва уларнинг ҳомийлари ҳар қанча уринмасинлар, манфур режимни ҳалокатдан қутқариб қола олмайдилар.

Б. БОГДАНОВ,
(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: *ҳисобот ва сайловлар*

ИСТИҚБОЛНИ ЎЙЛАБ

Бутун мамлакатимиз ва Ўзбекистон пахтакорларининг йил сайин эришаётган катта муваффақиятларида тошкентлик тракторсозларнинг муносиб ҳиссаси бор. 1981—1982 йиллардаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра бирлашма коллективига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган икки йилдан зиёдроқ вақти ичида бирлашма бир маромда иш олиб борди. Бу даврда планга қўшимча 590 трактор, 100 дан зиёд прицеп ва уларга 850 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрланди. Ҳаммаси бўлиб бу давр ичида мўлжалдагидан 5,5 миллион сўмлик кўп товар маҳсулоти реализация қилинди. Шу йилнинг ўтган тўққиз ойи ичида барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича план анча ошириб бажарилди. Мамлакатимизнинг барча пахтакор республикалари дала меҳнатчиларининг буюртмалари муддатидан илгари адо этилди.

Бугунги кунда корхонанинг 11 мингдан зиёд ишчилари мусобақада фаол қатнашмоқдалар. Бунда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати яхши самаралар бермоқда. Бунда салкам 10 минг киши қатнашмоқда. 7 цех, 30 та участка, 75 та бригада ва 23 бўлим коммунистик меҳнат коллективи деган фахрли ном олган.

... «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош заводи V ҳисобот-сайлов партия конференциясида партия комитетининг секретари Х. Шагиев ўз докладини ана шундай бошлади.

Меҳнат унумдорлигини оширишда бригада усули яхши самара бермоқда. Ҳозир барча ишчиларнинг 80 проценти янгича усулга ўтиб ишламоқда. Иш вақтидан янада унумли фойдаланиладиган бўлиб қолди. Кейинги уч йил ичида прогулчилар сони икки мартадан зиёдроқ камайди. Прогуллар туфайли иш вақтини йўқотишлар 6 марта камайтирилди. Механика- йиғув цехи партия группасининг ташкилотчиси, ташаббускор ишчи Вера Харитонова бригада усули афзалликлари ҳақида шундай деди:

— Мен Тошкентнинг 2000 йиллигигача йиллик планни бажаришга аҳд қилган эдим. Ваъдамга вафо қилдим. Ҳозир кўпгина дугоналарим қатори беш йилликнинг тўртинчи йили ҳисобига ишламоқдаман. Бунда бригада усули жуда қўл келяпти. Масалан, бу цехимизда иш унуми ва сифатини янада ошириш имконини берди...

Корхона партия ташкилоти ва корхона меҳнаткашлари серунум тракторлар ва пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган прицеплар ишлаб чиқаришни бир маромда йўлга қўйиш учун кўпгина ишларни амалга оширдилар. Масалан, электрон-ҳисоблаш машиналари ёрдамида узлуксиз планлаштириш системаси, маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаси ва бошқа кўпгина янгиликлар жорий этилди.

Мингга яқин турли ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди. Бу эса йилига шартли равишда 2 миллион сўмликдан зиёд иқтисодий самара бермоқда. 800 дан зиёд янги технологик дастгоҳлар жорий этилди.

Бу тадбирлар маҳсулотларнинг техникавий савиясини ва сифатини оширишнинг мустаҳкам моддий базасини яратди. Ҳозир 5 та буюм давлат Сифат белгиси билан тайёрланяпти. Жами ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг 37 проценти давлат Сифат белгиси билан тайёрланмоқда. Рекламациялар сони эса камайди.

Ҳисобот докладида ва музокарада сўзга чиққан делегатларнинг сўзларида ҳам заводни реконструкция қилиш, янги хил буюмларни ўзлаштириш масалалари алоҳида ўрин тутди. Бу тасодифий ҳол эмас, албатта. Негаки, корхонада янги ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ яратиш, илғор технологияни қўллаш, кузови анча кенгайган прицеплар ва тракторлар учун герметик кабиналарни серияли ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, келгусида юз от кучига эга бўлган такомиллашган МТЗ—80Х2М тракторларини ва техникавий савияси ошган МТЗ — 100Х тракторларини серияли ишлаб чиқаришни ўзлаштириш вазифалари турибди.

Бунда бош конструктор бўлими коллективи катта роль ўйнайди.

— Конструкторлик бюроси партия ташкилотининг фаолиятида,— деди ўз сўзида партия бюросининг секретари С. Винярский. —Янги техникани яратишни тезлаштириш, илмий-тадқиқот ишларини бажариш, юқори унумли буюмлар тайёрлаш, уларнинг материал ҳажмини камайтириш, трактор ресурсларини кўпайтиришга коллективни сафарбар этиш асосий йўналиш ҳисобланади.

Шу билан бирга конструкторларнинг ишлари жуда силлиқ боряпти, деб бўлмайди. Масалан, бу йил конструкторлик илмий-тадқиқот ишлари планининг айрим тадбирлари бажарилмай қолиш хавфи туғилди. Янги сериядаги маҳсулотларни синаб кўриш, тажриба намуналари яратиш иши судралмоқда. Шу пайтгача герметик кабинали Т28Х4М тракторининг баъзи қисмлари конструкциясини ишлаб чиқиш судралиб келяпти. Ҳолбуки, бу иш йил бошидаёқ туғалланган бўлиши керак эди. 100 от кучига эга бўлган янги тракторлар конструкциясига анча кеч киришилди.

Барча конструкторлик режаларини амалга ошириш корхонани реконструкция қилиш билан узвий боғланиб кетган. Агар дастлабки икки йилда бу борада ишлар яхши борган бўлса, шу йилнинг тўққиз ойи ичида қурилиш-монтаж ишлари плани (қўшимча топшириқни ҳисобга олган ҳолда) бор-йўғи 77 процент бажарилди, холос. Асбобсозлик ва автотранспорт цехлари, резина омбори суст қурилмоқда. Герметик кабиналар ишлаб чиқариш цехи аҳволи эса жиддий ташвиш туғдиряпти.

Қуюв заводи ишга туширилиши трактор ишлаб чиқариш бирлашмасини чўян ва пўлат эритмалари билан ўз вақтида таъминлаш имконини беради. Бироқ бу ердаги аҳвол ҳам жиддий ташвиш туғдиряпти. «Ташпромстрой»нинг 126-кўчма механизациялашган колоннаси, «Промвентиляция»нинг Оққовоқдаги кўчма механизациялашган колоннаси, 93-махсус трестнинг Қибрайдаги кўчма механизациялашган колоннаси қурувчиларининг фаолиятини барпо этилаётган қуюв заводининг директори Г. Дагулин жиддий танқид қилди. У шуни таъкидлаб ўтдики, бу муҳим объектда ишлар қониқарсиз ташкил этилган.

Кўпгина нотиқлар ишлаб чиқариш маданиятини ошириш, маиший шарт-шароитлар яратиб бериш, турар жой қурилишини кенгайтириш масалаларига эътиборни қаратдилар. Эришилган кўпгина муваффақиятлар билан бирга, ишдаги нуқсонлар ҳам таъкидлаб ўтилди. Бу нуқсонларга барҳам беришнинг конкрет йўллари белгилаб олинди.

Тракторсозларнинг ҳисобот-сайлов партия конференцияси танқид, нуқсонларга муросасизлик, ҳар бир коммунистга, у қандай лавозимни эгаллаб турганидан қатъий назар, принципиаллик ва талабчанлик билан ёндошиш руҳида ўтди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин қатнашди ва нутқ сўзлади.

М. КАМОЛОВ.

• ОЛТИ МИЛЛИОН ЙЎЛЛАРИДА

34. ФУЧИК НОМЛИ СОВХОЗДА

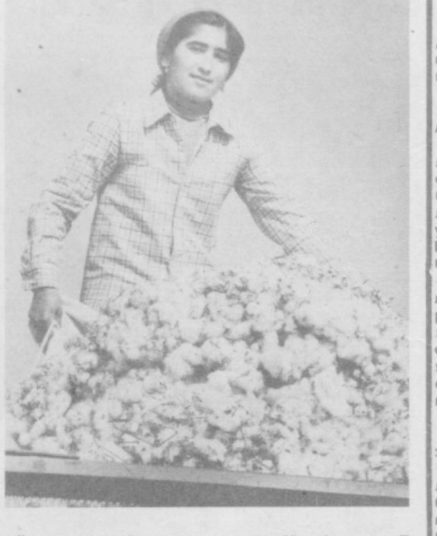

Дўстлик посёлкасидан кунгаботар томонга қараб кетган катта асфальт йўл Арнасой район марказига олиб боради. Шу йўлдан 20 километрча юрсангиз, кўм-кўк чинорларга бурканган сўлим посёлка келади. Бу посёлканинг ўнг томони район, сўл томони эса Юлиус Фучик номли совхоз марказидир.

Арнасойда дастлаб ташкил этилган бу хўжаликни ҳозир фақат Жиззах области ёки республикамизда эмас, балки олис Чехословакияда ҳам яхши билишади. Бу фақат хўжалик Чехословакиянинг машҳур антифашист ёзувчиси номи билан аталгани учунгина эмас. Совхоз районнинг пешқадам хўжаликларидан ҳисобланади. Хўжалик меҳнаткашларининг пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларидан олаётган даромадлари йил сайин ортиб, турмуш маданиятлари юксалиб боряпти. Энг муҳими, бу ерда қардошлик алоқаларини ривожлантиришга, кишиларда интернационализм туйғуларини шакллантиришга катта эътибор берилянти.

Совхоз коллективи Чехословакиядаги дўстлик жамияти билан, машҳур ёзувчининг оиласи билан мунтазам хат ёзишиб туради. Хўжаликда Юлиус Фучик музейи бор. Бу музейнинг анчагина экспонатлари Чехословакиядан олинган. Тошкентдаги Юлиус Фучик музейи билан ҳам мунтазам алоқа қилиб келинади.

Совхозда чехословакияликлар делегацияси бўлиб, чўлқуварларнинг турмуши билан танишди. Уларнинг асрий чўлни пахта маконига, боғу-бўстонга айлантириш борасидаги катта ишларини кўриб, таҳсинолар айтишди.

Фучик номли совхоз Мирзачўлдаги нисбатан янги хўжаликдир. Бу совхозни ва Арнасойдаги бошқа хўжаликларни қуришда чўлни комплекс ўзлаштиришнинг дастлабки давридаги хатолар тўғриланди. Бу хатолар нималардан иборат эди. Дастлаб совхозларнинг турар жой посёлкалари уч-тўрт қаватли қилиб, шаҳар типида қурилганди. Уларда томорқалар йўқ эди. Ҳаёт бу усулнинг нотўғрилигини кўрсатди. Чўлга ишлаш учун келганларни ўтроқлаштириш қийин бўлди. Шундан кейин янги совхозларда ҳар бири икки-учтадан оилага мўлжалланган, алоҳида ёрдамчи бинолари бўлган бир қаватли турар жойлар қуришга киришилди. Бу уйларнинг лойиҳаларини тошкентлик лойиҳачилар чўлнинг барча шароитларини ҳисобга олиб, тузиб бердилар.

Фучик номли совхоз марказий посёлкаси гўзалликда Фарғона водийси ёки Тошкент областидаги замонавий қишлоқлардан қолишмайди. Равон кўчаларнинг икки тарафида адл ўсган чинорлар кўкка бўй чўзиб турибди. Ҳовлилардан гул, атир ҳиди анқийди. Уларга разм солиб, бу ер бундан ўн-ўн беш йил аввал одам юрса оёғи, қуш учса қаноти куйдиган жазирама чўл бўлганлигига ишонгингиз келмайди.

Биз совхоз раҳбарлари билан учрашганимизда посёлкани кўкаламзорлаштиришга кўп эътибор берилганлигини таъкидладик. Улар эса кулиб: «Тошкентдаги манзарали боғдорчилик совхози оталиқ қилганидан кейин шундай бўлиши керак-да», дейишди.

Дарвоқе, Чилонзор район партия комитетида бизга айтишларича, Тошкентни кўкаламзорлаштиришга даъват этилган бу совхоз фақат Фучик номли совхозни эмас, бутун Арнасой районидаги совхоз посёлкаларини ҳам кўкаламзорлаштириш бўйича кўп ишлар қилаётган экан. Шу йилнинг ўзида тошкентлик боғбонлар чўлдаги хўжаликларга 3 минг сўмликдан ортиқ ҳар хил манзарали дарахт кўчатлари етказиб беришибди. Совхоз агрономлари чўлда тез-тез бўлиб, боғлар, хиёбонлар, гулзорлар барпо этиш бўйича чўлқуварларга маслаҳат беришаркан.

Фучик номли совхоз ҳозир пахта тайёрлашда Арнасойдаги хўжаликлар орасида пешқадамлик қиляпти. Йиллик плани 70 процентдан ошди. Хўжаликнинг учинчи бўлимидаги Т. Абдусатторов бошлиқ бригада коллективи 65 гектарга чигит экиб, ҳар гектардан 40 центнердан ҳосил олиш мажбуриятини олганди. Деҳқонлар йил бўйи мардона меҳнат қилиб, пайкалларда мўл ҳосил етиштирдилар. Пахта йиғим-теримига пухта ҳозирлик кўрганликлари туфайли теримнинг дастлабки кунлариданоқ юқори суръатга эришдилар. Ҳар гектар майдондан 29,1 центнердан ҳосил йиғиб-териб олиб, маррага биринчилардан бўлиб етиб келдилар. Ҳозир коллектив катта мажбурияти ҳисобига пахта топширяпти.

Ёки Тошқул Қодиров бошлиқ бригадани олайлик. Бу коллектив 59 гектар ерда мўл ҳосил етиштириб, шу кунгача пайкаллардан 160 тоннадан ортиқ «оқ олтин» териб олди. Ҳали бригада далаларида ҳосил мўл.

— Совхозимиз машҳур чех ёзувчиси Юлиус Фучик номи билан аталганлигидан биз беҳад фахрланамиз,— деди биз билан суҳбатда Тошқул ака. —Тинчлик ва тараққиёт учун кураш Ю. Фучик ҳаётининг асосий мазмунини ташкил этганди. Бугунги кунда яна тинчликни таъминлаш давримизнинг энг муҳим масаласи бўлиб қолди. Бу ишга ҳисса қўшиш эса ер юзидаги ҳар бир инсофли ва диёнатли инсоннинг бурчидир.

Хўжалигимиз пахтачиликка ихтисослашган. Пахта фақат устбош, овқатгина эмас, унинг Ватанимизнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашда ҳам аҳамияти катта. Советлар мамлакати иқтисодий жиҳатдан қай даражада бақувват, ҳарбий жиҳатдан қудратли бўлса, уруш хавфи ҳам шу даражада камроқ бўлади. Биз буни яхши биламиз. Шунинг учун ҳам йилдан-йилга Ватанга кўпроқ «оқ олтин» етказиб беришга ҳаракат қиляпмиз.

Ҳа, Тошқул ака ҳақ гапни айтди. Ўзбекистон пахтаси тинчликка хизмат қилади. Буни республикамизда каттадан-кичик —ҳамма яхши билади. Шунинг учун ҳам улар республикамизнинг бепоён далаларида етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олишга, 6 миллион тонналик улкан хирмонга муносиб ҳисса қўшишга интилишяпти.

* * *

Тошкент халқ хўжалиги институти студентлари Арнасой районидаги Ю. Фучик номли совхоз пахтазорларида меҳнат қилишяпти.

СУРАТЛАРДА: 1. план-иқтисод факультетининг IV курс студенти Соҳиба Умиржонова. У ҳар куни хирмонга 100-110 килограмм «оқ олтин» тўкяпти. 2. Қишлоқ хўжалиги иқтисоди факультетининг бир группа илғор ўқитувчилари ва студентлари факультет қўлга киритган кўчма Қизил байроқ остида расмга тушишди.

Т. Каримов фотолари.

Республика бўйлаб

Наманган вино заводининг коллективи янги кенг ва ёруғ корпусларга кўчиб ўтди. Корхона монтажчилари республика Озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли «Техналадка» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари билан биргаликда цехларда серунум асбоб-ускуналарни ўрнатдилар. Бундай асбоб-ускуналар барча технологик жараёнларни механизациялаштириш имконини беради. Янги завод лойиҳадаги қувватга эришгач, олдингига қараганда бир ярим баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқарадиган бўлади.

* * *

Ғузор пахта тозалаш заводи ходимларининг 140 фарзанди янги болалар комбинатида тарбияланмоқда. Икки қаватли замонавий бинода болалар учун барча шароитлар мавжуд. Бу ерда болалар учун ўйин ва спорт майдончалари, бассейн бор. Қарши пахта тозаловчилари ёш авлод тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилмоқдалар. Яккабоғ тоғларида болалар учун соғломлаштириш комплекси қурилган. Яккабоғ, Қамаши, Ульяновскда болалар кенг ва ёруғ биноларда яшамоқда.

* * *

Гидроиншоот қурувчилар шаҳри Советободда очилган янги индустриал техникум кабель саноати учун мутахассислар ва техник механиклар тайёрлай бошлади. Техникумнинг кундузги иккита бўлимига 150 киши қабул қилинди, келгуси йили эса бу рақам 2 баравар кўпаяди.

Саноатнинг турли тармоқлари жадал суръатлар билан ривожланаётган шаҳарда ҳозирги вақтда гидромелиорация кечки техникуми, иккита ишлаб чиқариш —техника билим юрти ва «Андижангидрострой» бошқармасининг мастерлар мактаби ишлаб турибди.

* * *

Конимех районидаги «Шофиркон» совхозининг «Табассум» болалар боғчаси тарбиячилари коллективи болаларни тарбиялашнинг илғор кўникмаларини эгаллашида уларга Навоий шаҳридаги «Сказка» болалар комбинатининг педагоглари ёрдам бермоқдалар. Уч йилдирки, улар шу боғчани оталиққа олганлар. Совхоз область марказидан 175 километр олисда жойлашган бўлишига қарамай, комбинат мутахассислари бу ерга мунтазам келиб турадилар. Улар очиқ машғулотлар ўтказадилар. Болалар хоналари, ўйин майдончаларини жиҳозлашда кўмаклашадилар.

Навоий шаҳридаги бошқа педагогика коллективлари ҳам «Сказка» комбинати ходимларидан ўрнак олмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҚУЁШ ЭНЕРГИЯСИ МАРКАЗИ

БАМАКО. Ер куррасининг энг иссиқ поясларидан бирида жойлашган Ғарбий Африка мамлакатларининг олимлари иқтисодий тараққиёт эҳтиёжларини қондириш учун битмас-туганмас арзон энергия манбаидан актив фойдаланиш мақсадида куч-ғайратларни қандай қилиб бирлаштириш тўғрисида бош қотириб тобора кўпроқ қуёшга нигоҳ ташламоқдалар.

Ғарбий Африка Иқтисодий Ҳамжамиятига аъзо мамлакатлар ҳамда Сахеладаги қурғоқчиликка қарши курашувчи давлатлараро доимий комитетнинг қарорига биноан Мали пойтахтида қуёш энергияси регионал маркази қурила бошлади. Марказ пойдеворига тош қўйиш маросимида Мали молия министри Д. Кейта гапириб, шу биринчи катта қўшма лойиҳадан мақсад қуёшни инсонга хизмат қилдиришдан, қурғоқчилик ва бошқа табиий офатларга қарши курашмоқ учун унинг имкониятларидан фойдаланишдан, регионадаги мамлакатларнинг мустақил тараққий этишига янги омил бахш этишдан иборатдир, деди. Янги марказнинг мутахассислари Ғарбий Африка Иқтисодий Ҳамжамияти мамлакатларида гелиоустановкалардан фойдаланиш стратегиясини ишлаб чиқиш, янги хил машина-ускуналар яратиш, пропаганда қилиш ва информация йиғиш, малакали миллий кадрлар тайёрлаш билан шуғулланадилар.

Мали, Нигер ва регионадаги бошқа давлатлар шу соҳада муайян тажриба орттирди. Бир неча йилдирки, бу давлатларда қуёш энергиясидан фойдаланувчи чоғроқ электр станциялар, насослар, сув иситгичлар, экспериментал қуритгич ва бошқа ускуналар муваффақиятли ишлаб турибди.

Н. КРИВОШЕИН.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКАВИЙ ҲАМКОРЛИК

ПРАГА. Совет— Чехословакия дўстлиги жамияти ва Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи вакилларининг IV учрашуви СССР билан ЧССР ўртасида илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш вазифаларига бағишланди. Учрашув Братиславада ва Ғарбий Словакия областининг шаҳарларида бўлиб ўтди.

Учрашув тўғрисидаги якунловчи ҳужжатда шу соҳада иккала мамлакатнинг биргаликда ҳаракат қилиши муҳим эканлиги таъкидланади, Совет— Чехословакия ҳамкорлигининг мислсиз катта аҳамиятини тушунтиришда, Социалистик Иқтисодий Интеграцияни ишлаб чиқаришни ихтисослаш ва кооперативлашни чуқурлаштириш йўналишларини кўрсатишда ҳар иккала ташкилотнинг вазифалари белгилаб берилади.

Совет— Чехословакия ва Чехословакия — Совет дўстлиги жамиятлари, дейилади ҳужжатда, ҳар иккала мамлакатнинг илмий-техникавий ютуқларини пропаганда қилиш, Совет ва Чехословакия меҳнаткашларининг илғор тажрибаларидан ва прогрессив иш методларидан ижодий фойдаланиш йўлидаги ишларни кучайтирадилар.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

● «Алло, сизни Москва чақирмоқда»,—деди жилмайиб хушмуомала телефончи қизлар. Инженерлик синовларидан кейин Вьентьян билан Москва ўртасида, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг пойтахтлари ўртасида мунтазам телефон ва телеграф алоқаси очилди. «Интерспутник» космик алоқа линиясидан фойдаланиш туфайли шунга эришилди. Бу алоқанинг ердаги қабул қилиш станцияси яқинда ЛХДР да ишга тушди. Линия бир неча каналга эга. Ҳар куни телефон орқали юзлаб жой билан гаплашиш мумкин.

● Рим опера театрининг биносида кучли ёнғин рўй берди. Олов саҳнанинг катта қисмини йўқ қилиб юборди. Бахтли тасодиф туфайлигина театр биносининг ичидаги ишчилардан биронтаси ҳам зарар кўрмади.

● Франциядаги энг катта «Манюрэн» машинасозлик компанияларидан бирининг Молуз шаҳридаги заводининг конвейерлари тўхтаб қолди. Ана шу корхонанинг меҳнаткашлари касаба союзларининг даъватига мувофиқ забастовка эълон қилиб, ишлаб чиқариш биноларини эгалладилар. Ишчилар ва хизматчилар маъмуриятдан ишчиларни кўплаб ишдан бўшатишни кўзда тутувчи план бекор қилинишини талаб этмоқдалар.

● «Тальбо» автомобиль компаниясининг Пуасси шаҳридаги заводи меҳнаткашлари забастовка эълон қилдилар. Иш ташловчилар корхона маъмуриятидан «ишлаб чиқаришни модернизация қилиш» баҳонаси билан ишчи ва хизматчилардан яна тўрт минг кишини ишдан бўшатиш ҳақидаги қарорини бекор этишни талаб қилмоқдалар.

● Миср пойтахтининг шимолий қисмидаги Ан-Назха кварталида катта ёнғин юз берди. Хусусий фирманинг мебель омборида чиққан олов қўшни уй-жой биноларига тез тарқалди. Уч соатдан кейингина бу ерга етиб келган ўт ўчириш командалари ёнғинни ўчиришга эришдилар.

ГДР. «Дўстлик кўприги» деб аталган Росток—Рига гавжум денгиз линиясида энг замонавий кемалар қатнамоқда. Бу эса кўплаб халқ хўжалик юкларини ташиш ва тезроқ етказиб беришга имкон бермоқда.

СУРАТДА: республика савдо флотининг кемаси— «Гляйхберг».

АДН—ТАСС фотоси.

ЗАВОД ЮБИЛЕЙИ

ВАРШАВА. Познанда Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилган қишлоқ хўжалик машиналари заводи ўзи ишга тушган куннинг 30 йиллигини нишонламоқда. Бу завод ғарамловчи машина, комбайнлар, ўт ўриш машиналари ишлаб чиқарувчи ягона корхонадир. Завод маҳсулотининг анча қисми экспорт учун, биринчи навбатда Совет Иттифоқига, Болгария, Чехословакия ва Югославияга юбориш учун мўлжалланган. Корхона ишчиларининг катта бир группасига юбилей муносабати билан ҳукумат мукофотлари топширилди.

ДУНАЙДАГИ ПОРТ

БУДАПЕШТ. Чепелдаги портни Будапештда кўпинча Венгрия ташқи савдосининг ойнаси, деб атайдилар. Бу ерга Дунай дарёси орқали ва Жануби-Шарқий Осиёдан каучук ва Шимолий Африкадан цитрус экинлари, Совет Иттифоқидан минерал ўғит, машиналар, трубалар ва ҳар хил товарлар юкланган контейнерлар келиб туради. Чепель портида ҳар йили ҳаммаси бўлиб 2—3 миллион тонна ҳар хил юк ортилади ва туширилади.

Портда ишлар бу йил айниқса кучайиб кетди. Венгрияда дарё орқали юк ташиш қарийб 4 процент ошди.

Мамлакатда дарёлар орқали юк ташиш системаси қайта ташкил этилганлиги ҳам портда ишларни анча кенгайтириб юборди.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 66 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголияси темир йўл меҳнаткашлари орасида яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрнинг 66 йиллиги шарафига меҳнатда катта муваффақиятлар учун социалистик мусобақа тез ривожланмоқда. Масалан, Сайн-Шанд йирик темирйўл узели коллективи йил бошидан бери план топшириқларини анча ошириб бажармоқда. Дастлабки уч квартал мобайнида бу ерда 22 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. ва хомашё, материаллар ва ёнилғини самарали сарфлаш туфайли қарийб 70 минг тугрик тежаб қолинди. Сайн-Шанд темирйўлчилари вагонларнинг бекор туришини ўнлаб соатга қисқартирдилар ва Монголия темир йўлининг жанубий участкасида вагонлар қатновини тезлаштиришни таъминладилар.

ХАЛҚАРО СЕМИНАР

Варнада контрабандага қарши курашга бағишланган биринчи халқаро семинар бўлиб ўтди. Уни Болгария Таможня маъмурияти билан таможня ҳамкорлиги кенгаши ташкил этди. 37 давлат ҳамда тўртта халқаро ташкилот вакиллари контрабандистлар фаолияти пайини самарали қирқиш актуал проблемаларини кўриб чиқдилар.

ШАҲАР ХЎЖАЛИГИ МАВЗУИДА

ХАЗОННИ ЁҚМАНГ

Ўлкамизда олтин куз ҳукмронлик қилмоқда. Худди бошқа фасллар каби бу фаслнинг ҳам ўзига хос гашти бор, албатта. Бу фаслда об-ҳаво ўзгарувчан бўлади. Қуёшли иссиқ кунлар булутли кунлар билан алмашиниб туради. Заранг ва эман, терак ва бошқа дарахтлар кўз ўнгимизда ўз либосини ўзгартиради. Дарахтлардан тўкилган барглар эса хиёбонлар, боғлар, проспект ва кўчаларга сочилиб ётади. Бу шаҳар хизматчиларининг ишини кўпайтиради, албатта.

«Автодормехбаза», уй-жойлардан фойдаланиш эксплуатация участкасининг ходимлари, баъзан аҳолининг ўзи тўкилган хазонни дарахт остига кўмиш ёки шаҳар чеккасига чиқариб ташлаш ўрнига ёқиб юборишади. Натижада массивлар узра заҳарли тутунлар ёйилади, боғчалар, мактаблар, магазинлар атрофида гулханлар тутайди. Бу ўз навбатида атроф-муҳитни ифлослантирибгина қолмай, яшил ниҳолларни ҳам шикастлайди.

Хазон ва маиший чиқиндиларнинг ёқиб юборилишига чек қўйиш мақсадида санитария милицияси, районларнинг ободонлаштириш бошқармалари ходимлари, кенг жамоатчилик билан ҳар куни рейдлар ўтказмоқда. Октябрь ойида 200 дан ортиқ жойда хазон ёқилганлиги аниқланди. Буларнинг энг кўпи Киров, Чилонзор, Ленин районларига тўғри келади. Хазонлардан осон йўл билан қутилмоқчи бўлганлар орасида район уй-жой эксплуатация тресги, мактаб ва боғча хизматчилари кўпчиликни ташкил этмоқда. Фрунзе районидаги 59-уй-жойлардан фойдаланиш участкасининг бошлиғи С. Ражабов, Чилонзор районидаги 3-уй-жойлардан фойдаланиш участкасининг бошлиғи А. Дюлар хазонни ёқиш инсон саломатлиги учун зарар эканлигини аҳолига тушунтириш ўрнига, ўз территорияларида баргларни ёқиб бошқаларга «намуна» бўлишган. Ана шу 3-ЖЭУ фаррошлари Н. Слесивец ва Х. Ҳошимовалар эса бошлиқлардан «ўрнак» олишиб, хазонни ёқишган.

Болалар боғчалари ва мактабларда уюлиб ётган хазонни ёқиш ҳоллари ҳам учраб турибди. Бундайлар қаторига Ҳамза районидаги 143-болалар боғчаси (мудири Г. Леонтьева), Ленин районидаги 33-болалар боғчаси (мудири Н. Шигарева), Чилонзор районидаги 114-мактаб (директори — Т. Каримов) кўрсатиш мумкин. Наҳотки боғча ва мактаб раҳбарлари фарзандларимиз ҳақида ана шундай «ғамхўрлик» кўрсатишса!!

Корхона, маиший хизмат, савдо шахобчалари территориясида ҳам, айниқса, кечки пайт, кўплаб хазон ёқилмоқда. Бир неча бор огоҳлантирилишига қарамай «Узглавстрой» (директори— А. Абдураҳмонов) территориясида ҳамиша хазон ёқишади. Ленин район озиқ-овқат савдоси бўлимига қарашли 49-магазинда (мудири —М. Матқурбонов), Киров районидаги 7-озиқ-овқат магазини (директори — А. Мирзаев), Акмал Икромов районида 31-озиқ-овқат магазини (директори — А. Шермуҳамедов) атрофида ҳам тўпланиб ётган хазон уюмлари ёқиб юборилган.

Кўриб турганингиздек, улар Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети томонидан тасдиқланган ҳамма учун мажбурий ҳисобланган жамоат тартиби, ободонлаштириш ва санитария қоидаларига риоя этишни ўзлари учун эп кўришмаган. Барча қоидабузарлар тўғрисидаги маъмурий протоколлар тузилиб, тегишли чора кўриш учун район ижроия комитетларининг маъмурий комиссияларига юборилди.

Хазонни ёқаётганларни кўрганда уни тартибга чақириш ҳар биримизнинг вазифамиздир. Чунки бу шаҳримиз ҳавосини мусаффо бўлишини таъминлайди. Бунда жамоатчилик, уй комитетлари, кўнгилли халқ дружиналари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари самарали ёрдам беришлари лозим.

А. РАҲИМЖОНОВ,

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси бўлинмаси бошлиғининг ўринбосари.

Адабиёт ва Санъат

ТЕАТР ТИНЧЛИККА ДАЪВАТ ЭТАДИ

Республика қўғирчоқ театри коллективи драматург Муҳсин Халилнинг «Сирли най» пьесасини ўзбек тилида саҳналаштириб, томошабинлар диққатига ҳавола этди. Шу йилнинг май ойида бу асар ўзбек тилида кўрсатилган эди. Мана эндиликда болалар рус тилида ҳам кўришга муяссар бўлдилар.

Бу саҳна асари ўзбек эртаклари асосида тайёрланган бўлиб, унда халқларга жабру жафолар келтирган Искандар ва унинг шохи ҳақида ҳикоя қилади. У узоқ машаққатлардан кейин инсон ҳаётида фақат ҳалол меҳнат қилиши билан ҳақиқат яратиши мумкинлилигини англайди. Бу эртак адолатга, инсонпарварликка ўргатади ва айни чоқда, бизнинг кунларимизда ядро ҳалокати даҳшат солаётган пайтда унинг ғоявий мазмуни жуда ҳам аҳамиятлидир.

Спектаклни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Тоҳир Маҳрамов саҳналаштирди. Композитор Мирхалил Маҳмудов унга музика басталади. Республикада хизмат кўрсатган артист Мавлуда Ғуломова ва театрнинг ёш ижодкорлари бу асарда асосий ролларни ижро этмоқдалар.

РУДАКИЙ ТАВАЛЛУДИНИНГ 1125 ЙИЛЛИГИГА

Авлодлар эъзозлаган шоир

Шарқ халқлари адабиёти ва маданияти тарихида ўзининг улкан ижоди билан ҳамиша барҳаёт бўлган буюк ижодкорлар жуда ҳам кўп. Ана шундай улуғ шоир ва мутафаккирлардан бири Рудакийдир. Унинг тўлиқ номи Абу Абдуллоҳ Жаъфар бинни Муҳаммад бинни Абдураҳмон бинни Одамдир. У ўзининг бой ва рангбаранг мероси билан классик шеърият тараққиётига улкан ҳисса қўшди.

Шоир ўз замонасида етишиб чиққан ва форс-тожик адабиётининг асосчиларидан бўлган Абдушукур Балхий, Шаҳид Балхий Абдулмуайяд Балхий, Ҳаким Ҳаббоз, Кисои Марвазий, Абумансур Дақиқий каби йирик шоирлар авлоди орасида ўзининг юксак истеъдоди билан алоҳида ажралиб турган.

Шоир Рудакий тахминан 858 йилнинг октябрь ойларида ҳозирги Тожикистон ССРнинг Ленинобод область Панжикент районига қарашли Рудак қишлоғида туғилган. У ўз она қишлоғи номини ўзига адабий тахаллус сифатида танлаган ва Рудак қишлоғи номининг тарих саҳифаларига абадий битилиб қолишига сабаб бўлган. Деҳқон оиласида туғилган бу истеъдодли шоир ўз даври шеъриятини ва барча фанларни чуқур ўрганади. У ёшликдан бошлаб самарали ижод этади ва тезда шуҳрати кичкинагина Рудак қишлоғи доираси оша, ўша даврнинг сиёсий-маданий маркази бўлган машҳур Бухорогача бориб етади. Шоир ҳаётининг кўп қисми ана шу шаҳарда сомонийлар ҳукмронлиги даврида кечди. Сомонийлар Рудакийни саройга таклиф этдилар ва у тез орада шоирлар раҳнамосига айланди. Шоир саройда шоҳни кузатиб бориш, чолғу чалиб, шеър ўқиш каби хизматни бажариши зарур эди. Лекин Рудакий сарой муҳитида ҳам ўз илми ва билимини ошириш устида кунт билан ишлаб, ижод этишни тўхтатмади. У саройда амир хизматида ёшлик йилларини ўтказганлиги туфайли уйлана олмади. Рудакий умрининг охирларида саройдан қувилгач, ўз она қишлоғига қайтиб келган. Шоир бу ҳақда қуйидагича қайғу-изтироб тўла мисраларни битган:

Кўп замон шу уйда маст эдиму шод,
Давлатмандроқ эдим подшолардан ҳам.
Ҳозир-чи, мен ўша, шаҳру уй ўша,
Сўрама шодликни нечун босди ғам.

Бир неча йил фақирликда яшаган Рудакий етмиш ёшларида, яъни 954 йилда вафот этган.

Рудакий жуда маҳсулдор ижодкор сифатида хилма-хил жанрларда жуда катта адабий мерос яратганлиги илмий манбалардан маълум. У форс тилида биринчи бўлиб девон, маснавий йўлида бир неча достонлар яратган. Лекин бу дурдоналарга тўла денгиз каби бой меросдан айрим томчиларгина бизгача етиб келган.

Рудакий дунё ва унинг асослари ҳақида, одам ҳақида чуқур фикр юритиб, феодал тузум ҳақсизликларини кузатар экан, инсон ўз қисмати жиловини ўз қўлига олиши керак деган хулосага келади:

Шу оддий кўз билан боқмагил, балки
Билим кўзи билан боққил жаҳонга.
Жаҳон дарё эрур, яхши ишингдан
Кема ясаб ўтгил нари томонга.

Шоир ҳаёт инсонлар учун энг жиддий, энг биринчи муаллим деб қайта-қайта уқтирар экан, бу муаллим сабоқларини кунт билан ўқиб олишга чақиради:

Ҳар киши олмаса ҳаётдан таълим,
Унга ўргатолмас ҳеч бир муаллим.

Рудакий форс-тожик классик адабиётида биринчилардан бўлиб, феодал тузуми даврида қон тўкишни қоралайди, зулм кучайган бир замонда у инсонларни бир-бирларига кўмаклашишга, эзгуликка даъват этувчи ғояларни кўтариб чиқади:

Ўз нафсини мағлуб этолган марддир,
Ғийбатдан узоқ-узоқ кетолган марддир.
Номард тепиб ўтар йиқилганларни,
Ожиз кишилар қўлин тутолган марддир.

Катта санъаткорлик билан ижод этилган Рудакий шеърлари тилининг равонлиги, халқчиллиги, тасвирий воситаларининг ниҳоятда табиийлиги билан ажралиб туради. Шоир халқ тили хазинасидан маҳорат билан озиқланиш билан бирга, унинг ўзи ҳам халқ тилининг бойишига ҳикмат тўла мисралари билан салмоқли ҳисса қўшган. Бу ҳикматлар асрлар давомида халқ оғзидан тушмай, мақолларга айланиб кетган.

Шундай қилиб ўша даврдаёқ Рудакий форс-тожик шеъриятининг «Одаматоси» сифатида тан олинди. Уни Дақиқий, Фирдавсий, Ҳофиз, Жомийдан Садриддин Айнийгача бўлган шоирлар ўз устозлари деб билдилар. Ўзбек классик шоирлари ва шарқ классик шеъриятини севувчи ўзбек китобхонлари учун ҳам Рудакий ҳамиша устоз ва севимли шоир бўлиб келди. Унинг мероси юзасидан ўзбек олимлари тадқиқот ва изланишлар олиб бордилар. Шоир меросини ўзбек совет китобхонлари ўртасида оммалаштириш ишига шоир ва таржимонлардан Ғафур Ғулом, Шоислом Шомуҳамедов, А. Рустамов, айниқса М. Муинзоданинг қўшган ҳисса ва хизматлари салмоқлидир. Рудакий асарлари улар таржимасида бир неча бор чоп этилди. Бизнинг совет давримизда бошқа қардош халқларнинг буюк ижодкорлари каби улуғ шоир Рудакий ва унинг мероси ҳам севиб ўқилиб, юксак ҳурмат ва эҳтиром билан эъзозланмоқда.

Эркин АҲМАДХЎЖАЕВ,
филология фанлари кандидати.

РУДАКИЙ

ҒАЗАЛЛАР

Шод бўл, қаро кўзлар билан доим шод,
Чунки беқарордир жаҳон мисли бод.
Шод бўл, биров келса агар дунёга,
Гар оламдин ўтса, қилма кўп фарёд.
Мену ўшал қўнғироқ соч бир бўлсак,
Мену ул ой юзли ҳурваш паризод.
Бадбахт эрур кимки, бермас ҳам емас,
Еб ҳам эҳсон қилган хушбахт умрбод.
Қарорсиздир булут, елдек бу жаҳон,
Бода келтур, қилма ҳеч нарсани ёд.

* * *

Покиза туш каби эрур бу жаҳон,
Уни танир дили уйғонган инсон.
Ёмонлик ўрнида яхшилик қилур,
Яхшилик жойида у бўлгай ёмон.
У билан тўғрилик суҳбатин қурма,
Жаҳон ҳар бир ишда эгри ҳар қачон.
Усти ялтироғу ичи қалтироқ,
Кўриниши яхши, қилиғи ёмон.

МАСНАВИЙ

Жаҳоннинг шодлиги йиғилса бутун
Дўстлар дийдоридан бўлолмас устун.
Ҳар қанча бўлса ҳам оламда аччиқ,
Аччиқроқдир доно дўстдан айрилиқ.
Одамдан юқори тураркан олам,
Билим оширмоққа муҳтождир одам.
Ақлли кишилар ҳар қайси тилда,
Ҳар қандай замонда, ҳар қайси хилда
Билимларни тўплаб, ҳурмат этдилар
Тошларга нақш этиб, битиб кетдилар:
«Одамлар қалбининг чароғи билим,
Ёмондан сақланиш яроғи билим».
Агар менга биров душманлик қилса,
Ёки ёмон ният билан интилса,
Доимо дўстликни кўзлайман унга
Мулойимлик билан сўзлайман унга.

Форс тилидан М. МУИНЗОДА таржималари.

• Санъатнинг сеҳрли олами

Бетакрор истеъдод соҳибаси

Тошкентдаги ижодкор ёшларнинг «Илҳом» клубида Надя Рушева асарларидан иборат кўчма бадиий кўргазма намойиш этилмоқда, Унга бетакрор истеъдод соҳибасининг 200 дан кўпроқ асарлари, ёш рассомга бағишланган мемориал фотосуратлар, қўлёзма китоблар ва бошқа нашрлар ҳам қўйилган.

17 ёшга ҳам тўлиб улгурмаган москвалик мактаб ўқувчиси Н. Рушева ўн мингдан кўпроқ ажойиб асарлар яратди. Унинг асарлари «Пушкинхонлик», «Шекспир қаҳрамонлари», «Кичик шаҳзода», «Зоя», «Замондошлар», «Балет», «Антик давр афсоналари», «Уста ва Маргарита» ва бошқа туркумларга киритилган.

Надя Рушева асарлари кўргазмаси ҳозирга қадар 153 марта намойиш этилган. Унинг ажойиб, бетакрор асарлари жаҳоннинг кўпгина мамлакатлари томошабинларини ҳам ҳайратга солган.

Ёш истеъдод соҳибасини академик Ватагиннинг устахонасига олиб келганларида у эндигина 11 ёшда эди. Қизалоқнинг асарлари билан танишган Василий Алексеевич:

— Унинг ўзига хос камолотга эришувига халақит бермаслик керак, у ажойиб бир тарзда муваффақият қозонмоқда, фақат уни тарбиялаш керак, деган эди.

Надя Москвадаги умумтаълим мактабида ўқишни давом эттирар, фақат шанба кунлари пионерлар саройининг тасвирий санъат студиясига келарди. У ҳамма жойда, ҳеч чарчоқни билмай чиза оларди. Унинг меҳнати жуда юксак баҳоланарди: «ёшларнинг ичида энг улуғи» деб эътироф этишарди. Лев Кассиль у ҳақда айтганидек: «Надя бутун қалби билан чизарди».

Унинг ўн мингдан ортиқ суратлари орасида «Пушкинхонлик» катта шуҳрат қозонди. «Офарин Надя, офарин!» — машҳур Италия шоири ва эртакчиси Жонни Родари ёш рассомнинг битта асарига шундай деб ёзиб қўйган эди.

«Пушкинхонл и к» туркумига кирувчи 42 асари Пушкино шаҳридаги Пушкин музейида сақланмоқда. «Уруш ва тинчлик» асарига ишланган 400 дан ортиқ сурат Москвадаги Лев Толстой адабиёт музейи томонидан сотиб олинган. «Апполон ва Дафна» композицияси перо, қалам ва флюмастерда чизувчи графиклар учун нашр этилган қўлланмага киритилган. Уни яқинда ГДРдаги «Народ и знание» нашриёти чоп этди. Бу китобда Рушева асарлари Леонардо да Винчи, Рембрандт, Дюрер, Пикассо ва бошқа машҳур рассомларнинг асарлари билан ёнма-ён қўйилган.

Бу асарларнинг асл нусхалари ҳозир Тошкентдаги кўргазмада намойиш этилмоқда. Бу картиналар санъат ишқибозларини ўзининг нафислиги, туйғуларнинг бетакрор ифодаси, грек афсоналари моҳияти ажойиб бир тарзда тасвирланганлиги билан ҳайратга солади.

Надя Рушева ўз истеъдодини ҳали амалга ошмаган орзулари йўлида сафарбар этишга улгурмади. У мультипликация санъатига ўзини бағишламоқчи эди. М. Булгаковнинг «Уста ва Маргарита» китобига кўплаб расмлар чизмоқчи эди. Бошқа ижодий ниятлари кўп эди. Тошкентда намойиш этилаётган унинг асарларига нигоҳ тикканда, бу ҳақда ўйлаганда Надянинг бутун қалби билан яратувчи, туғма рассом бўлганлигига амин бўласиз.

О. АПУХТИН.

СУРАТДА: Надя Рушева; Н. Рушева асарларидан намуналар.
Автор фотолари.

Ў К И Н Ч

(ҲИКОЯ)

Сожида ая ортиқ чидолмади. Жаҳл билан тўлғаниб ўрнидан турди, бармоқларини қарсиллатиб букиб, ёшли кўзлари билан эри Мирисмат акага таънали қаради, кейин ёш боладай тўлиб-тўлиб йиғлай бошлади. Дастурхон атрофида ўтирган болалари бир-бирларига қарашди. Аммо оналарининг феълини билганлари учун юпатишга уринишмади. Ая бирпас йиғлаб хумордан чиққач, яна келиб жойига ўтирди.

— Сан жувонмаргларни ёмон бўл девдимми, а? Ёмонлик тилаганмидим санларга? Қўлимдан келганича яхши тарбия қилсам, бахтли қилсам деб жонимни жабборга бермаганмидим, а? — Ая ўғил-қизларига бир-бир ўқрайиб қараб чиқди. Болалари ер чизиб ўтиришарди. Манзуранинг уч яшар ўғилчаси ҳадеб хархаша қилади, онасининг қўлидан судраб, ташқарига интилади. Ташқари эса совуқ.

— Итваччангни овозини ўчирсанг-чи, ҳаҳ, сира гапнигапга қовуштирмади-я, жувонмарг!

Онасининг икки гапнинг бирида қарғаб гапиришига ўрганиб кетган бўлса ҳам, ҳозир ўғлини қарғагани Манзурага оғир ботди. Ирғиб туриб, боласини тинчитгани ташқарига чиқиб кетди. Сожида ая қизининг орқасидан ўқрайиб қараб қолди.

— Ҳаммангиз бир-бирингдан ўжар, ўзбилармон чиқдинг. Масковга ўқишга бормай ўлгир Искандар-ку ўша ёқда уйланиб, қолиб кетди. — Сожида ая яна эски «ашула»сини бошлади. Икки қўлини мушт қилиб ёнига тираб қарсиллатди, қарғанди.

Искандар ҳам, ўғил-қизлари ҳам унинг бу гапига мийиғларида кулиб қўя қолишди.

— Ҳа, нимага куласанлар?! Қариндош-уруғ, қўни-қўшниларимнинг ичида шарманда бўлганимни ўйламайсанлар-а? Дуч келгани «Марямхон келинингиз яхши юриптилармни?» деб сўрагани сўраган. Дарров ҳаммага Марямхон бўлиб қолиптилар, савил...

Боласини тинчитиб Манзура кирди. Манзура билан бирга хонага заҳ, совуқ ҳавонинг нафаси урилди. Эшик очилиб ёпилганида шитирлаб ёғаётган ёмғирнинг овози эшитилди. Манзура кириб келаётиб онасининг сўнгги гапини эшитганди.

— Аяжон, Мария келинойимни қачонгача чалпийсиз? Иккита болалик бўлиптиямки, тинч қўймайсиз... Акам билан аҳилиноқ бўлишса, ҳаммамизнинг иззат-икромимизни жойига қўйса, яна нима керак сизга?

— Дард керак манга... Ўғлим олдимда бўлсин дейман... Ахир, ман билан аданг ҳам ғаниматмиз...

— Ахир улар келиб туришипти-ку. Мария келинойимни қўллари гул. Сизга тўқиб берган жемпирлари бу атрофда қайси кампирда бор, — деди Анвар ва бошини адасининг орқасига яширди.

— Гапни айлантириб нима қиласанлар? Искандар ўқишни тамомлаб келса олиб бераман деб қандоқ қизни гаплашиб қўйган эдим. Бирам чевар, қўли гул қиз эдики... Сочи тўпиғига урарди. Ўзи кимсан фалончи бозорқўмнинг қизийди... Икки йил кутишса-я, бечоралар...

— Ая, акам ўша сиз айтаётган қизни кўрганми? — Ҳайдар ҳам онасини саволга тутди.

— Кўриши шартми, шумтака? Ман кўриб маъқул қилганимдан кейин бўлди-да! Ман ўз фарзандимга нобоп одамларнинг қизини раво кўрармидим?!

— Аяжон, ҳозир ҳар ким ўз суйган ошини ичадиган замон, — деди Анвар, акасининг ёнини олиб ва онасининг яна койиб кетишидан қочиб ҳовлига чиқиб кетди.

— Ҳозирги замонни одамлариям бинойидай, фақат санга ўхшаган тезпишарлар ишни расво қилиб юришиптиде... Мана, опанг Манзурани қилиб ўтирган ишини қара. Итваччасини етаклаб келганига икки ҳафтадан ошиб қолди. Қайнатаси катта боши билан «Болаларим уйга боришсин», деб икки марта келиб кетди. Рўзғорда бирон гап ўтган бўлса ўтгандир... Енгиллик қилиб, дарров боласини кўтарганича уйини ташлаб келавердими? Юрт нима дейди? Фалончининг қизи енгил экан, эридан аразлаб, уйига қайтиб келиб ўтирипти, демайдими? Ё бўлмаса, эри ҳайдаб юборибди, деб ўйламайдими?

— Мен аразлаб келганим йўқ, ойижон, бутунлай қайтиб келдим. — Ерга қараб, хафа бўлиб ўтирган Манзура бошини кўтарди. Унинг кўзлари жиққа ёш эди. — Сиз ўйлаганчалик арзимаган гап эмас, аяжон. Ҳа деб уришиб, зўрлайвергунча, ақалли бир марта бўлса ҳам одамнинг кўнглини сўрасангиз бўлмайдими?

— Ҳа, кўнглингизга нима бўпти? Қайнанайиз уриштими ё қайнатайиз сўкдими?

— Кошкийди шундоқ бўлса? Қайнана-қайнатам яхши одамлар, аммо тўрт йил турмуш қилиб, эримдан кўнглим сира сув ичмади. Кейинги вақтларда-ку уйга сира вақтида келмайди, нуқул ярим кечада, ширакайф бўлиб қайтади. Қаердайдиз, деб сўрасам, «Ҳа, хоним онайиз сизни терговчи қилиб туққанми», деб кесатади. Бу яқин орада уйда овқатланганини-ку, сира эслолмайман. — Манзура иккала қўлини кўксига босиб, кўзларини юмган эди, ҳалқаланиб турган ёшлари юмалаб, кўксига тушди. — Аяжон, айтганингизни қилиб, эр шунақа бўлар экан деб хўп чидадим. Ахир кичкина бола эмасман-ку, алдовга кўнсам. Олий маълумотим, севимли ишим бор. Мен ҳам одамларнинг орасида юраман, озгина бўлса ҳам оқ-қорани ажратаман.

— Ким сани оқ-қорани ажратмайди деди, болам? — Сожида ая энди сал юмшоқроқ гапирди.

— Ўшанда, шу одамга мени фотиҳа қилаётганингизда шошманг дедим, бир-биримизни озгина синайлик, дедим. Қулоқ солдингизми? Адамга ҳам ялиниб кўрдим. Адам ҳам кўндиролмадилар сизни. «Ота-бобонг бир-бири билан синашиб турмуш қурибдимики, сен синашиб турмуш қурасан», деб койидингиз, оғзимни очирмадингиз. Ўша бирпаслик учрашувимизнинг ўзидаёқ кўрслигини сезгандим. Аммо ёшлик қилиб гапингизни қайтаролмагандим...

— Болам, ичингда шунча дардинг бормиди? Нега шу маҳалгача гапирмадинг?

— Сиз қулоқ солармидингиз? Сизга қизингиздан ҳам куёвингиз яхши-ку!

— Куёв ўлгур ёқмаганакан, нега ўшанда айтмадинг, нега оёғингни тираб туриб олмадинг, жувонмарг, энди гапирасанми?

— Ўшандаям сўратганингизда айтганман. Бироқ оғзимни очиргани қўйдингизми? Тақдирга тан бериб, кўрслиги, қўполлигига чидаб яшаб келаётган эдим, агар... — Манзура лаблари пирпираб, пиқпиқ йиғлай бошлади. Мирисмат ака хотинига ўқрайиб қаради. — Агар... ўша расво куёвингизнинг бир ишини ўз кўзим билан кўриб, қулоғим билан эшитмаганимда, билмадим бу кўнгилсиз турмушим яна қанча давом этарди!

— Нима қила қолди куёв, бунчалик ғазабингга учраб? — деди Сожида ая. У ҳозир совуқ бир хабарни эшитишини тушунди. Юраги шув этиб кетди. Вужудида ғалати, оғриқли титроқ турди. Кўнгли беҳузур бўлиб, иҳради.

— Ўйлаб гапир, болам, шайтонга ҳай бер... Ўрталарингда бола бор. Уни тирик етим қилма, жон болам...

— Майли, аяжон, дардимни эшитинг, кейин нима қилишимни ўзингиз айтинг... Яқинда туш пайти бир иш билан куёвингизнинг ишхонасига ўтдим. Борсам кабинетининг эшиги қия очиқ. Ичкаридан ғўнғир-ғўнғир овоз келяпти. Биров бор экан, чиқсин деб кута бошладим. Ичкаридан келаётган гап беихтиёр қулоғимга чалинди. «Садриддин ака, ойим нега ранги-рўйинг ўзгариб, бир ҳолатда бўлиб кетяпсан, деб суриштириб қўймаяптилар. Ортиқ яширолмайман. Айтинг, нима қилай, қийналиб кетдим», деб ҳиқҳиқ йиғлай бошлади. Эрим алланима деб ғўлдиради. Вужудимдан олов чиқиб, унинг нима деганини англаёлмай қолдим. Қўлим эшик тутқичига қандай бориб қолганини билмайман. Эшикни шартта очиб ичкарига қарадим. Не кўз билан кўрайки, аёлнинг боши эримнинг кўксида... Эрим бўлса у жувоннинг елкасини силаб, юпатяпти. «Яна озгина сабр қилинг, ҳа демай...» Кўзи менга тушди-ю, ҳайкалдек қотиб қолди. Эшикни ёпдим. Оёқларим чалишиб, кўча томон юрдим... Аблаҳ... Кетимдан чиқмади ҳам. Ўша қабиҳ одам билан яна бир ёстиққа бош қўйиб бўладими? Искандарни у-бу дейсизлару мени унга ҳавасим келади. Синашиб турмуш қуришган, бир-бирларини севишади.

Онанинг миясидаги оғриқ товонига урди. Унинг қалби фарёд урмоқда эди. «Бечора қизим...» Сожида ая ичида қизига жуда-жуда ачиниб кетгани билан, ташида куёвининг ёнини олди:

— Куёв ҳали ёш. Бориб-бориб қуйилиб қолар... Аёлдан сабр-бардош лозим.

— Ая!.. Ахир бу одамни оёқости қилиш-ку! Наҳотки сиз шундай ҳаётни қизингизга раво кўрсангиз! Нима, мен шунчалик нотавонмидимки... Майли, нима десангиз денг-у, аммо мен энди у уйга қайтмайман! — Манзура ўрнидан туриб, ҳовлига чиқиб кетди.

Сожида аянинг қалби бирдан эгаси кўчиб кетган ҳовлидай ҳувиллаб қолди. Уни қизининг бахтидан ҳам кўра «иснод» ташвишга соларди. У оила бошига тушган фожеанинг сабабини, айбдорини ўйлаш ўрнига, хафа бўлганидан нафаси ичига тушиб кетган эри Мирисмат акага ёпишиб кетди.

— Оғзингизга сўк солиб ўтиргунча, сиз ҳам бундай гапирсангиз бўлмайдими?! Қачонгача ҳамма ташвишни менинг бошимга ағдарасиз. Қизингиз калта ўйлаётганини кўрмаётипсизми? Ўртада бола бўлса... Йўқ, турмушининг бузилишига йўл қўйман. Туринг, уйига олиб бориб қўйинг. Куёвга сал насиҳат қилинг... Жуда ҳаддидан ошмасин.

— Ман ҳам, қизинг ҳам энди у даргоҳга бормаймиз. Қизингнинг кўнглини ҳали ҳам тушунмадингми?! Бўладиган савдо эмас экан...

— Ҳа, сиз «аммамнинг бузоғи» бўлиб ўтираверинг. Эл-юрт нима дейиши сизга барибир. Фалончиларнинг қизи эрдан қайтиб келти, деган иснодга мен чидолмайман.

— Буни олдинроқ, қизингни ўша йигитга фотиҳа қилаётганингда ўйлашинг керак эди. Иснодни биласан-у, аммо қизингнинг дилини тушунмайсан.

— Шунақаякан, нега ўшанда сиз қаттиқ турмадингиз? Энди таъна қилиб нима қиласиз?

— Ўзи сенга уйланибманки, оғзимни очирасанми? Очдим дегунча бобиллаб оғзимга урасан. Ўзингнинг гапингни маъқул қиласан. Наҳотки, сен ўйлаган замонлар аллақачон ўтиб кетганини билмасанг, тушунмасанг?

— Ҳа, нима қилган бўлсам шу уйга, болаларга яхши бўлсин деб қилганман-ку, ахир... — Сожида ая рўмолининг учини кўзига босиб, яна йиғи бошлаётган эди, Мирисмат ака койиб берди.

Сожида ая иккала қўли билан бошини чангаллаб, чайқала-чайқала йиғлай бошлади.

— Нима гуноҳим бор эдики, мани худо қўшқўллаб уради, уйимни хонавайрон қилади, болаларимни йўлдан оздириб, мани эл-юрт ичида шарманда қилади... Войдод, мен бу аламларга қандоқ чидайман, дод!!!

— Ҳой нодон, жоҳил, ўз айбингни қачонгача бировларнинг елкасига ағдарасан?! Худони тинч қўй, ҳаммасига ўзинг айбдорсан... Ҳеч кимнинг гапига қулоқ солмайсан, доим ўзинг маъқул топган ишни қиласан. Сенинг билганингнинг бари хато! Ҳаммаси ота бувангнинг замонасидан қолган гаплар.

Сожида ая йиғидан беихтиёр тўхтаб, ажабланганича эрига тикилиб қолди. «Бу ўша мўмин-қобилгина Мирисматми, ё биров келиб уни алмаштириб кетганми, ё тавба! Вой қариганда айнамай ўлсин-а...».

Эшик очилиб, ранги-қути ўчган, кўзларида саросима, Ҳайдар кирди.

— Ада, иш чатоқ-ку... Аямга неча марта Раънонарникига чиқинг, бошини боғлаб қўйинг, у ёқ-бу ёқдан совчилар келишаётганакан, десам ойим ҳалигача чиқмовдилар. Мана энди уни эртага бир жойга фотиҳа қилишаётганмиш. Онангга шипшитиб қўй десам, уялиб айтолмаяпти. Йиғлайвериб хум бўлиб шишиб кетипти. Ҳозир кўчада укаси айтди. Чақириб гаплашаман, десам чиқмади. Мендан хафа-да.

— Ҳовлиқма, ўғлим, ҳали ҳам кечмас. Ҳозир онанг опангни ёнига олиб, совчиликка чиқади.

Сожида ая худди ёш боладай зарда қилиб, тескари қаради.

— Чиқмайман дедимми, чиқмайман. Сочини кесган, тирноғини ўстириб бўяган қизни ман келин қилмайман.

Мирисмат ака мўйловини бураб, кўзини қисди:

— Ўғлим, дарахтни силкитса, қиз ёғилади... Қўявер, онанг ўзига ёққанини танлаб олиб беради...

— Бўпти, унда ойим келинлари билан ўзлари тураверадилар. Мен ҳам поччамга ўхшаб кўчада айшимни суриб юраверaман.

— Ҳой, ундай дема, нобакор, нафасингни шамол учирсин-а...

Сожида ая каловланиб ўрнидан туриб олди, икки қўлини белига тираб кийимлари тахланган шкаф томон юрар экан, алланималар деб ғўлдиради, бошини сарак-сарак қилди. Мирисмат ака ўғлига қараб имлади.

— Биру нол бизнинг фойдамизга шекилли... — шивирлади у.

Ташқарида пага-пага лайлак қор ёғар, олам ёришиб, оқ ҳарир пардага ўралгандек эди.

Лола ТОЖИЕВА.

ПАХТАЗОР ИЛҲОМЛАРИ

ҲАР ТОЛА ПАХТАКОР КЎЗИНИНГ НУРИ...

Тилларанг товланар ҳар битта япроқ,
Тиллага кўмилган ўзбекнинг кузи.
Хирмонлар кўк сари юксалган оппоқ,
Пахтанинг оқлиги — ўзбекнинг юзи.
Сонсиз чаноқларда милтираб турган
Ҳар тола пахтакор кўзининг нури.
Ердамас, ҳаттоки космосда кўрган
Билади, бу сахий юракнинг кўри.
Ҳар чаноқ севимли бахт яратувчи
Ўзбек деҳқонининг беш бармоғидай.
Захматли меҳнатдан тахт яратувчи,
Халқимнинг пахтаси оқ юрагидай.
Дунё ташвишида офтобда куйиб,
Пахтасни оқартган азамат ўзбек.
Ким сенинг ҳимматинг эсламас суюб,
Ким сени авайлаб асрамас кўздек.
Ичиб етилгандир ҳар тола пахта
Деҳқон манглайидан тўкилган терни.
Пахтадир болалар кўрган илк мактаб,
Ҳаққи йўқ, севмасдан ҳар қарич ерни.
Ҳиммати энг олис юлдуздан баланд
Захматкаш халқимнинг асл фарзанди.
Шарафли ишингда тилайман омад
Толенинг қуёшдай ярқироқ, танти.
Умид кўзи билан бутун ер шари
Меҳнат жасоратинг кўриб турибди.
Халқ бахтин деганда билмайсан ҳориш,
Эътиқодинг мадад бериб турибди.
Дунёни ўйлаган асл Ватансан,
Сен борки, оламда қадр топаман.
«Оқ олтин» бурканган нурли жаҳонсан,
Мангу бўл оқликка ўралган чаман!

Қамбар ЎТАЕВ.

ЛАҲЗАЛАР ҒАНИМАТ

Тонг уйқусин тарк этиб Гулой,
Пахтазорга чопар азонлаб.
Сарғиш тилла капалаклардай,
Шитир-шитир учар хазонлар.

Тортқилайди сочини еллар,
Шошилади пахтазорга қиз.
Уни чорлар оппоқ даласи,
Йўлларига пешвоз чиқар куз.

Милтир-милтир қилиб ариқда,
Товланади биллур каби сув.
Еллар дейди: — қизгина тўхта,
Муздек сувга юзларингни юв!
Парво қилмас сувга ҳам сулув,
Ишга тушар нозик бармоқлар.
Аҳди дилга солмишдир ғулу,
Имлар уни лўппи чаноқлар.
Қиш жадаллар кўтармасдан бош,
Хирмон эса кўкка юксалар.
— Булут йиғлаб, тўкмасин кўз ёш,
Ғанимат, — дер онлар, дақзалар.

Мели БОБОҚУЛОВ,
Самарқанд область, Пастдарғом райони.

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ

3 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

31 ОКТЯБРЬ, 1983 й.

АҲОЛИГА ПРОКАТ ХИЗМАТИ

ЭСКИ ПАХТАНИ ТИТИБ ВА МАТРАЦЛАРНИ ҚАЙТА БУТУНЛАБ БЕРАДИГАН ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИ АДРЕСИ:

1 — Қорасув совхози — 2-бўлим;
2 — Куйбишев шоссеси, 360-уй.
3 — Красногвардейский кўчаси, 296-уй.

Барча пунктлар эрталаб соат 9.00 дан 18.00 гача ишлайди, шанба ва якшанба кунлари дам олади.

ҚУЁШДАН ҲИМОЯ КУЗОЙНАКЛАРИ РЕМОНТИ УСТАХОНАСИ:

8-прокат пункти салони — Луначарский шоссеси, 59-уй;

ПРОКАТ ПУНКТЛАРИ

Уй-рўзғорда керак бўладиган ранг-баранг буюмларни сизнинг диққатингизга ҳавола қилади. Улар орасида шундай буюмлар борки, улар ҳар куни ва оилавий зиёфатлар бериладиган кунларда ишлатилади. Прокатнинг хизмати ёшларга жуда ҳам керак. Оилавий турмуш қурилганида дастлаб ҳамма нарса керак бўлади, лекин уларни бир йўла сотиб олишнинг иложи бўлмайди. Мана шунинг учун ҳам прокатнинг хизмати ёшларга жуда ҳам қўл келади. Бундан ташқари янги уйга кўчиб борганларга ҳам прокатнинг хизмати жуда керак бўлади.

Ҳар қандай машаққатли дамларда ҳам прокат пунктлари қатор мураккаб масалаларни ҳал қилишга қодирдир.

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА ИЖАРАГА ҚУЙИЛГАН МОЛЛАРНИНГ РУЙХАТИ:

Музика чолғу асбоблари:
Телевизор ва радио аппаратуралари.
Фото суратга олиш ва расмларни тайёрлаш ускуналари.
Туристик ашёлар.
Фотоаппаратлар.
Тикувчилик машиналари.
«БК—1500», «БК—2500» маиший кондиционерлари.
Коляскалар.
Идиш-товоқлар.

«ТАШГОРПРОКАТРАЗНОБИТ»

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИДА ТАЙЁРЛАНАЁТГАН БУЮМЛАР: ВА УЛАРНИ СОТИШ БУЙИЧА ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИ АДРЕСИ:

барча маркадаги автомашиналар учун ғилофлар;
автомашиналар учун тўшамалар;
таглиги поролонли гиламчалар;
катталар ва болалар майкалари;
катталар ва болалар учун гофрели юбкалар;
ПХВ дастурхонлари;
полиэтилен пакетлар;
ойнага гул солиш ва гравировкалаш;

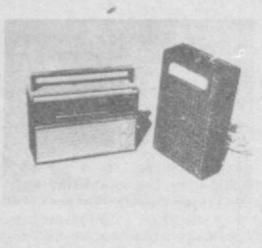

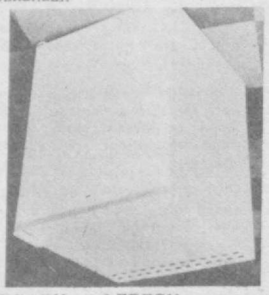

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИ АДРЕСИ:

1 — Олой бозори;
4 — Махсидўзлик кўчаси; эски шаҳар, бозор;
5 — ГУМ;
9 — Олой бозори;
10 — Фарҳод ярмаркаси;
11 — Госпиталь бозори;
12 — Марказий телеграф;
18 — ЦУМ;
19 — «Шастри» автостанцияси;

БАРЧА ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИ ЭРТАЛАБ СОАТ 10.00 ДАН 19.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ, ДАМ ОЛИШ КУНИ — ДУШАНБА.

«ТАШГОРПРОКАТРАЗНОБИТ»

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

4 НОЯБРДАН БОШЛАБ

ЯНГИ ПРОГРАММА

«ЦИРК ЮЛДУЗЛАРИ»

«СУВ ЖОЗИБАСИ»

АТТРАКЦИОНИ

(икки бўлимда)

Раҳбар: РСФСР халқ артисти, халқаро ва Бутуниттифоқ конкурслари лауреати, Европа ва халқаро «иллюзиончилар лигаси»нинг юксак мукофоти «Сеҳрли тилла таёқча» совриндори

ИЛЬЯ СИМВОЛОКОВ

Москва цирки масхарабозлари Зиновий МАЛКОВ — Александр ТРЯПИЦИН доимо хизматда.

Томошалар 4, 5/XI да 19.30, да, 6, 7/XI да 12, 16 ва 19.30 да, 8/XI да 10, 13, 16.00 да, 9/XI да 12, 15.00 да бошланади.

Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Олдиндан билет сотиш кассалари ишламоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

14 ЯНВАРЬ — 4 ФЕВРАЛЬ КУНЛАРИ

ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТИНИНГ

КАТТА ТОМОШАЛАРИ

ПРОГРАММАДА ҚАТНАШАДИЛАР:

Жаҳон ва Европа биринчиликларининг беш карра кумуш медаль совриндори, Олимпиада ўйинларининг кумуш медаль совриндори, халқаро классдаги СССР спорт мастери

ЛЮДМИЛА СМИРНОВА

Олимпиада ўйинлари ва жаҳон, Европа биринчиликларининг тўрт карра чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

АЛЕКСЕЙ УЛАНОВ

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар: И. ФИЛИППОВА, Л. ЛИТВИНЕНКО, А. ЯКОВЛЕВ; СССР Кубоги эгаси, СССР спорт мастери А. ПОГОДИН ва бошқалар.

Бош балетмейстер — РСФСРда хизмат кўрсатган артист, балетмейстерларнинг Бутуниттифоқ конкурси лауреати Константин РАССАДИН.

ТОМОШАЛАР 14, 17, 18, 19, 20, 24, 25, 26, 27, 31 январь, 1, 2, 3 февраль кунлари соат 19.30 да; 15, 21, 22, 28, 29 январь ва 4 февраль кунлари соат 16.30 ва 19.30 да бошланади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Кассалар ҳар куни соат 14 дан 19.00 гача ишлайди.

1 декабрдан бошлаб эса кассалар соат 10.00 дан 20.00 гача очиқ.

Қуйидаги телефонлар бўйича справкалар олиш мумкин:

КАССА — 46-03-12, 46-70-31;

АДМИНИСТРАТОР — 46-68-77, 46-07-53.

Ўзбекистон ССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

1983—84 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ИЛҒОР ИШЧИЛАР, КОЛХОЗЧИЛАР, ПИОНЕРВОЖАТИЙЛАР ВА СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ САФИДА ХИЗМАТНИ ЎТАБ БЎЛГАНЛАР ҲАМДА САНОАТ КОРХОНАЛАРИ ВА АЛОҚА ТАШКИЛОТЛАРИ, КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, МАКТАБЛАР ВА ҲАРБИЙ ҚИСМЛАР ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ ЙЎЛЛАНМАСИ БЎЛГАН ЁШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар йўлланма берган ташкилотда камида бир йил узлуксиз меҳнат қилган бўлишлари керак.

Институтнинг тайёрлов бўлимига кирувчилар билан чет тили ва СССР тарихи фанларидан суҳбат ўтказилади ва шу суҳбатнинг натижаларига қараб инглиз, немис ва француз тиллари факультетларига қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимини муваффақиятли тугатганлар Тошкент Давлат чет тиллари педагогика институти кундузги бўлимининг 1 курсига имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: институт ректори номига ариза, кўрсатилган намуна бўйича иш жойидан (ҳарбий қисмдан) йўлланма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, ташкилот раҳбари томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасининг кўчирмаси, медицина справкаси (286-форма), саккизта фотосурат (3х4 см).

АРИЗАЛАР 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Суҳбат 16 ноябрдан 20 ноябргача давом этади.

Қабул қилиш 26 ноябрдан 30 ноябргача ўтказилади.

ЎҚИШ 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ ВА 8 ОЙ ДАВОМ ЭТАДИ.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

ЎРТА МАКТАБНИНГ КУНДУЗГИ БЎЛИМИНИ 1983 ЙИЛДА ТУГАТГАНЛАР МЕҲНАТ СТАЖИ БЎЛСА ҲАМ, ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНМАЙДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар 700020, Навоий кўчаси, 8-уй. Тайёрлов бўлимининг қабул комиссияси.

«ТАШСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ ЎҚУВ ПУНКТИ

слесарь-сантехниклар тайёрловчи 1,5 ойлик курсларга 18 ёшдан бошлаб ва газ-электр пайвандловчи (кенг профилдаги) тайёрловчи 3,5 ойлик курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқувчилар ойига 76 сўм стипендия оладилар.

Курсларни битиргач, ёлғиз ва бошқа шаҳарлардан келган кишиларга ётоқхонадан жой берилади.

Трест ишчилари навбат асосида уй-жой билан таъминланадилар.

Машғулотлар группаларнинг комплектланишига кўра бошланади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Октябрь райони, 1-Радиальний проезди, 12«а»-уй. 3-монтаж бошқармаси (10, 23, 27-трамвайлар; 48, 10, 18, 56, 107-автобуслар; 2, 7, 10-трамвайларнинг «Ишчилар шаҳарчаси» бекати).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/XI да **Аида**, 2/XI да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/XI да **Парвона**, 2/XI да **Бой ила хизматчи.**

КИНО

31 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕНИНГ МУҲАББАТИНГ» — **Санъат саройи** (катта зал, 18.20, 20.30; телефон 44-21-74), **Восток** (18.30, 21.00; телефон 91-14-61).

«СЕВГИ УЧУН ЖУДА ЁШ» — **Чайка** (18.30, 21.00; телефон 77-06-20).

«ЕНГИЛМАС» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Дружба** (17.00, 20.00, 18.00, 21.00; телефон 66-15-75).

«ТУРТОВЛОН КАРДИНАЛГА ҚАРШИ» — **Қозоғистон** (21.00, телефон 35-24-92).

«КЛЕОПАТРА» — **Қозоғистон** (17.00, 18.00, 20.00; телефон 35-24-92).

«АЁЛЛАР ТАНГОСИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ВИТЯ ГЛУШАКОВ—АПАЧИЛАР ДЎСТИ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

1 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕНИНГ МУҲАББАТИНГ» — **Санъат саройи** (катта зал, 11.00, 13.30, 16.00, 18.20, 20.30; телефон 44-21-74), **Восток** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00; телефон 91-14-61).

«ХАВФЛИ ҚУВИШ» — **Санъат саройи** (кичик зал, 12.00, 14.30, 17.00, 19.30).

«СЕВГИ УЧУН ЖУДА ЁШ» — **Чайка** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00; телефон 77-06-20).

«ЕНГИЛМАС» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Дружба** (11.00, 14.00, 17.00, 20.00; 12.00, 15.00, 18.00, 21.00; телефон 66-15-75).

«ТУРТОВЛОН КАРДИНАЛГА ҚАРШИ» — **Қозоғистон** (11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 21.00; телефон 35-24-92).

«КЛЕОПАТРА» — **Қозоғистон** (17.00, 18.00, 20.00; телефон 35-24-92).

«АЁЛЛАР ТАНГОСИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ВИТЯ ГЛУШАКОВ—АПАЧИЛАР ДЎСТИ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

Ҳурматли тошкентликлар ва пойтахтимиз меҳмонлари!

СССР ТЕРРИТОРИЯСИ БЎЙЛАБ ҚУЙИДАГИ ТУР ВА КАТЕГОРИЯЛИ БУЮМЛАР ПОЧТА ОРҚАЛИ ЖЎНАТИШ УЧУН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ:

— хатлар ва (ўровли нарсалар) бандероллар (оддий, буюртмали, баҳоли);
почта карточкалари (оддий, буюртмали);
— посилкалар (одатдагидек ва баҳоли);
— пул жўнатмалари (почта ва телеграф орқали).
— пул жўнатмалари — совға молларига буюртмалар (почта ва телеграф орқали).

Жўнатувчи кишининг хоҳишига қараб, баҳоли посилкаларга уларнинг қиймати қайд этилган рўйхат ҳам қўшиб жўнатилиши мумкин.

Баҳоли хатлар ва баҳоли бандероллар очиқ ҳолда, лекин албатта уларнинг қиймати қайд этилган рўйхат билан бирга топширилади.

Почта орқали барча суғуртали буюртмалар сиз томонингиздан кўрсатилган қиймат бўйича жўнатилиши мумкин.

Рўйхатдан ўтказиб, почта орқали жўнатилаётган буюмлар эгасига топширилганлик тўғрисида хабардор қилиш шарти билан қабул этилиши мумкин.

Тошкент области адресларига йўлланган хатлар (бу жойларга хатни ерда юрувчи транспорт элтиб беради)дан ташқари барча оддий, буюртмали ва баҳоли хатлар авиапочта орқали жўнатилади.

Хусусий шахслардан қабул қилинаётган мева ва сабзавот жойланган посилкаларнинг ҳар бири 10 килограммдан ва иккита посилкадан ошмаслиги лозим. Бундай посилкалар 1 майдан 15 ноябргача бўлган даврга хосдир.

Мева ва сабзавотларни зич ёпилган идишларда, шунингдек, полиэтилен халтачаларида жўнатмаслигингизни сўраймиз.

Битта посилкада аралаш маҳсулотлар (мева, саноат моллари ва бошқалар)ни жўнатиш ҳам тавсия этилмайди.

Посилка ичидаги нарсаларни жойлаштириш ва уни жўнатишда маълум қоидаларга риоя қилинмаган ва оқибатда маҳсулот сифати бузилган бўлса, бунинг учун алоқа органлари моддий жавобгар бўлмайдилар.

Нарсалар почта орқали жўнатилаётганда адрес аниқ ва тўғри ёзилиши, жўнатувчи ва қабул қилувчининг олти рақамли почта индекслари кўрсатилиши лозим.

Хатларни 114х162, 162х229, 229х324 миллиметр ҳажмдаги стандарт конвертларда жўнатиш керак.

Бошқа ҳажмдаги конвертларда жўнатилган хатлар қайтариб юборилади.

Бадиий китобларни баҳоли бандероль билан жўнатишингизни тавсия этамиз.

ҚУЙИДАГИ 45 ТА АЛОҚА БЎЛИМИ ДАМ ОЛИШ КУНИСИЗ СИЗЛАРГА АЛОҚА ХИЗМАТИ КЎРСАТИШГА МУНТАЗИРДИР:

2 — Сағбон кўчаси, 9-уй. Телефон 44-34-67;
5 — Ипподром кўчаси, 20-уй. Телефон 91-20-03;
7 — Генерал Петров кўчаси, 26-уй. Телефонлар 66-32-93, 66-09-92;
11 — Навоий кўчаси, 26-уй. Телефон 44-51-29;
15 — Полторацкий кўчаси, 34-уй. Телефон 55-69-60;
18 — Ц—4, 17-уй. Телефон 33-69-05;
19 — С. Раҳимов кўчаси, 228-уй, Телефон 44-10-11;
27 — Большевик массиви, «В» блоки, 6-уй. Телефон 42-96-41;
28 — Аэропорт. Телефон 91-02-50;
29 — Ленин проспекти, 40-уй. Телефон 56-45-08;
30 — Темирйўл вокзали биноси. Телефон 55-81-48;
34 — Қорақамиш массиви, 1/4, 17-уй. Телефон 48-53-03;
35 — 1 Май кўчаси. Телефон 33-39-72;
40 — Лисунов кўчаси, 1-квартал, 70-уй. Телефон 96-24-61;
47 — К. Маркс кўчаси, 34-уй. Телефон 33-54-11;
52 — Новомосковский кўчаси, 26-уй, Телефон 35-53-32;
57 — Уста Ширин кўчаси, 110-уй. Телефон 48-25-64;
66 — Олмазор кўчаси, 167-уй. Телефон 44-28-35;
69 — Қорасарой кўчаси, 269-уй. Телефон 48-43-34;
72 — Новий путь кўчаси, 15/4. Телефон 91-18-82;
79 — «Ўзбекистон» меҳмонхонаси. Телефон 33-49-35;
82 — «Россия» меҳмонхонаси. Телефон 56-28-54;
84 — Энгельс кўчаси, 98-уй. Телефон 35-08-92;
93 — Юнусобод массиви, А—1, 1-уй. Телефон 24-28-67;
95 — Вузгородок ТошДУ (ётоқхона). Телефон 46-64-14;
96 — Чилонзор массиви, 5-квартал, 35-уй. Телефон 78-44-74;
98 — Қорақамиш массиви, 1/3, 45-уй. Телефон 46-73-61;
100 — Б. Хмельницкий кўчаси, 40«а»-уй. Телефонлар 53-40-08, 53-72-57;
102 — Сергели, 8-квартал. Телефонлар 53-86-63, 53-86-84;
109 — Вузгородок ТошМИ, 6-уй, 24-кв. Телефон 46-66-65;
115 — Чилонзор массиви, Савдо маркази, Телефон 77-23-23;
123 — Чилонзор массиви, 11-квартал, 15-уй. Телефон 76-37-58;
125 — М. Горький проспекти, 31«а»-уй. Телефон 62-68-44;
138 — Чилонзор массиви, 13-квартал, почта-кафе. Телефон 74-43-21;
143 — Луначарский шоссеси, 272-уй. Телефон 33-37-20;
147 — Куйбишев шоссеси, 693-уй. Телефон 90-39-93;
156 — Чилонзор массиви, 19-квартал, 32-уй. Телефон 76-23-41;
159 — У. Юсупов кўчаси, 1-уй. Телефон 41-12-21;
167 — Стародубцев кўчаси, 204-уй. Телефон 91-33-60;
173 — Чилонзор массиви, 14-квартал, 2-уй, 47-кв. Телефон 76-39-30;
175 — Қорақамиш массиви, 2/3, 10-уй. Теелефон 29-09-96;
187 — 1-Қорасув массиви, 18-уй. Телефон 64-17-95;
191 — Халқлар дўстлиги проспекти, автовокзал. Телефон 76-88-63;
192 — Луначарский шоссеси, 77-уй. Телефон 66-02-54;
201 — Луначарский шоссесининг жанубий томони, 11-уй. Телефон 64-27-91;

АЛОҚА БЎЛИМЛАРИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ.

ПОЧТА АЛОҚАСИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БОШҚАРМАСИ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТХОНЛАРИГА

«Тошкент оқшоми» газетасига 1984 йил учун обуна давом этмоқда. Газетанинг бир йиллик обуна баҳоси — 7 сўм 80 тийин, ярим йилга — 3 сўм 90 тийин. Обунани «Союзпечать» агентликлари ва бўлимларида, почтамтларда, алоқа бўлимларида, иш ёки ўқиш жойларида матбуотни жамоатчилик асосида тарқатувчилар кўмагида расмийлаштириш мумкин.

Азиз дўстлар! Маълумингиз бўлсинки, 1984 йил учун «Тошкент оқшоми»га обунани бир мунча ошириш кўзда тутилган. Шу кунларда эса «Тошкент оқшоми»га обуна кенг миқёсда олиб борилмоқда. Ўзингиз яшаб турган жойдаги алоқа пунктларида 1984 йил учун обунани расмийлаштириш ишлари қандай ташкил этилган? Шу масала бўйича таклифларингиз борми? Ана шулар ҳақида бизга батафсил ёзиб юборсангиз, деган умиддамиз. Бордию, бирор жойда сизга обуна масаласида рад жавобини бергудек бўлишса, бундай ҳолларда қуйидаги телефонлар орқали бизга мурожаат қилишингизни маслаҳат берамиз:

33—58—72, 33—57—02.

ТВ

31 ОКТЯБРЬ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

16.25 «Билимимиз — қудратимиз». 17.10 Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати. «Измайлово» Спорт саройидан олиб кўрсатилади. 17.40 Украина ССР ҳунар-техника таълими бадиий коллективларининг концерти. Киевдан олиб кўрсатилади. 18.30 Спорт гимнастикаси бўйича жаҳон чемпионати. Венгриядан олиб кўрсатилади. 19.00 «Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат». Қарағанда металлургия комбинати коллективининг меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича олиб бораётган ишлари тўғрисида. 19.30 «Футбол шарҳи». 20.05 «Бетайин кишилар». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 Концерт. 23.45 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 Эстония телевидениеси ва радиоси аралаш хорининг концерти. Таллиндан олиб кўрсатилади. 19.15 «Сизга манзур адабиётлар». 20.00 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Н. Доризо шеърлари. 21.15 «Илҳомланганлар». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Спартак». В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қувноқ ёлғончи», «Ҳамма гап шляпада». Мультфильмлар. 18.30 «Тенгдошларинг ижоди». 19.00 «Меҳнаткашлар илмий-техника ижодкорлигининг ривожланиши» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Қўшиқнавис шоирлар». Эътибор Охунова. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Қўшиқнавис шоирлар». Эътибор Охунова (давоми). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 «Саҳна санъати усталари». Ўзбекистон ССР халқ артисти Зайнаб Садриева. 23.40 Янгиликлар.

II

9.00—16.30 МТ II.

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Совет Армияси жангчилари учун. «Бурчга садоқат». 18.45 «Футбол чорраҳаларида». 19.30 «Қишлоқ ҳаёти» (рус.). 19.50 Врач маслаҳати. 20.00 Янгиликлар. 20.25 «Революция туфайли туғилган». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. «Оғир куз», 1-серия (рус.). 21.30 МТ II.

1 НОЯБРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

16.10 «Ерда, самода ва денгизда». 16.40 «Сиз яратган боғ». 17.10 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 17.40 «Асли болаликдан». А. Платонов. «Илк ёшлик тонгида». 18.50 «Қишлоқ манзаралари». Кишинёвдан олиб кўрсатилади. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати. «Измайлово» Спорт саройидан олиб кўрсатилади. 20.00 СССР халқ артисти Д. Шафран чалади (виолончель). 20.20 «Бўронларда туғилган». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 Қаҳрамон шаҳар Киев фашист босқинчиларидан озод қилинганлигининг 40 йиллигига бағишланган музикали кўрсатув. 23.25 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 Ҳужжатли фильмлар: «Иккинчи туғилиш», «Олдинда ҳаёт». 19.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Литературная Россия» газетаси соврини учун бадминтон бўйича халқаро турнир. «Дружба» универсал спорт залидан олиб кўрсатилади. 21.15 «Рус чиннисининг довруғи». Илмий-оммабоп фильм. 21.30 «Время». 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Тбилиси). «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун концерт. 18.35 «Пахта» комплекс программаси». «Муаммолар, изланишлар, ечимлар». 19.20 Телевизион фильм. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Катта дара». Телевизион фильм. 19.55 «У юракдан чизарди...». Надя Рушева чизган расмлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Ўзбекистон композиторлари — пахтакорларга». 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». Кўрсатув ва концерт. 23.35 Янгиликлар.

II

9.00—16.40 МТ II.

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Эстетика асослари. Санъатда синфийлик, партиявийлик ва халқчиллик (рус.). 18.50 «Қизиқувчилар экрани». Илмий-оммабоп программа. 19.20 «Бугун куп тартибида». Телевизион фильм. 19.50 Янгиликлар. 20.10 «Революция туфайли туғилган». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 21.30 МТ II.

4 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-65; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари — 32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

31 ОКТЯБРЬ, 1983 й. Р—02259. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12